

Södra Lapplands Kommun?

Vad för effekt skulle en sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun få på den lokala demokratin?

Ett stort tack till...

*Åke Jonsson, Martin Larsson, Ragnild Larson, Kjell-Erik Edblom, Bert-Rune Dahlberg,
K Sune Almroth, Anders Westman, Mats Erik Westerlund, Katarina Strömberg,
Jan Löwgren, Åke Nilsson, Gunnar Hörnlund, Lorentz Andersson,
Karin Dahmström, Ylva Stubbergaard, Björn McClintock,
Maria Jönsson, Bengt Olofsson, Siv Olofsson,
Carina Olofsson, Wolfgang Bay,
Petter Norberg och alla ni
som tog er tid att
besvara min
enkät*

...för er kunskap, tid, stöd och hjälp.

Abstract

In 1974 the three municipalities of Åsele, Dorotea and Fredrika were amalgamated despite of hunger strikes, mass protests and a serious threat of violence. But after six years the marriage shattered as Dorotea left the other two after years of continued struggle. In 2005 the idea of an amalgamation of Åsele, Dorotea and Vilhelmina municipalities was brought to life by an older and ever declining population.

By creating a democratic ideal type consisting of the three variables – legitimacy, participation and identity – this study assesses what impact an amalgamation of the three municipalities might have on local democracy.

Combining a qualitative and a quantitative approach this study concludes that amalgamating the municipalities today could create a democratic unit lacking legitimacy, having a weak identity and impeding participation. But the study also brings forth that the impact of an amalgamation upon the variables of the ideal type as defined is not written in stone. Rather by careful thought and consideration a number of the negative impacts upon the ideal type can be erased or reduced. As such democracy is not static but can be enhanced or undermined by conscious effort.

Keywords: Municipal amalgamation, democracy, legitimacy, participation, identity.

"Det allvarligaste hotet mot demokratin är tanken att den redan skulle vara uppnådd."
~ Gerald Barry

Innehållsförteckning

1 INLEDNING.....	7
1.1 SYFTE, AVGRÄNSNING OCH FRÅGESTÄLLNING.....	8
1.2 UPPSATSENS DISPOSITION.....	9
2 TEORETISKT RAMVERK.....	10
2.1 DEN DEMOKRATISKA IDEALTYPEN.....	10
2.1.1 <i>Legitimitet</i>	13
2.1.2 <i>Identitet</i>	14
2.1.3 <i>Deltagande</i>	14
2.2 PERSONLIG UTGÅNGSPUNKT.....	15
3 DESIGN, METOD OCH MATERIAL	16
3.1 KVALITATIV OCH KVANTITATIV – ETT DILEMMA?	16
3.2 METOD - DJUPINTERVJUER.....	17
3.3 KVALITATIV INNEHÅLLSANALYS.....	18
3.4 METOD - DEN KVANTITATIVA DELEN	18
3.4.1 <i>Enkätens utformning och innehåll</i>	20
3.4.2 <i>Undersökningens genomförande</i>	20
3.4.3 <i>Resultatens generaliserbarhet</i>	21
3.5 HUR VET VI OM DET ÄR SANT?.....	22
4 DÅ - SAMMANSLAGNINGEN 1974-80	23
4.1 TIDNINGSARTIKLAR.....	23
4.1.1 <i>Legitimitet</i>	24
4.1.2 <i>Deltagande</i>	25
4.1.3 <i>Identitet</i>	25
4.2 INTERVJUER – MEDVERKANDE 1974-80.....	27
4.3 SAMMANFATTNING.....	29
5 NU – STORKOMMUN PÅ 2000-TALET?.....	30
5.1 INTERVJUER – KOMMUNALA FÖRETRÄDARE	30
5.1.1 <i>Sammanfattning</i>	33
5.2 KVANTITATIV ANALYS – ENKÄTEN	33
5.2.1 <i>Legitimitet</i>	33
5.2.2 <i>Deltagande</i>	35
5.2.3 <i>Identitet</i>	38
5.2.4 <i>Analys och sammanfattning</i>	41
6 SAMMANFATTANDE OCH AVSLUTANDE ANALYS.....	43
6.1 LEGITIMITET.....	43
6.2 DELTAGANDE.....	43
6.3 IDENTITET.....	44
6.4 TIDIGARE FORSKNING.....	44
7 SLUTSATS	46
7.1 EN SISTA REFLEKTION.....	46
8 SLUTNOTER	47
9 REFERENSER.....	50
BILAGA 1 – INTERVJUER	54

DJUPINTERVJUER – MEDVERKANDE 74-80	54
DJUPINTERVJUER – KOMMUNALA FÖRETRÄDARE	54
DJUPINTERVJU – STATLIG FÖRETRÄDARE.....	55
BILAGA 2 – INTERVJUFRÅGOR.....	56
BILAGA 3 – REKLAM	57
E-POST REKLAM	57
TIDNINGS OCH INTERNETREKLAM.....	58
BILAGA 4 – POPULATIONSJÄMFÖRELSE	59
BILAGA 5 – KATEGORIER FÖR INDELNING AV DEMOS	60
BILAGA 6 – ENKÄTEN	61
BILAGA 7 – ENKÄTSVAR	74
BILAGA 8 – KORT HISTORIEÖVERSIKT.....	93
BILAGA 9 – GEOGRAFI	95

1 Inledning

”- Du ljuger, din djävul! Du ska förråda oss! Du ska låta regeringen göra som dom vill med oss.” (Aftonbladet 22 mars 1973).

Den ilska folkhoppen blir allt djärvare, någon ropar ”stena honom”, en Lynchstämning sprider sig bland de 200 som samlats för att hindra kommunfullmäktiges ordförande Hans G:son Spejare från att ta rälsbussen till Stockholm – och förråda Dorotea. Spejare försöker hålla tal men tystas ner av den ilska folkmängden. Han ber om skydd för sin familj. Tillslut ger han upp inför den hotfullt revolutionerande massan och återvänder hem.

Året är 1973 och Dorotea kommun i södra Lappland står så nära en revolution som det någonsin kommit – innan och efter. På en direkt fråga från en journalist om vad de tänker göra om inte regeringen ändrar sitt beslut svarar en folkpartistisk kommunalpolitiker i Dorotea ”Ja, vi har ju 300 hemvärnsmän.” (DN 1 december 1974).

Anledningen till dessa omfattande protester är den svenska riksdagen som beslutat om att Åsele, Dorotea och Fredrika senast den 1 januari 1974 skall slås samman till en kommun. Under protesterna mot denna sammanslagning blev hungerstrejker och massdemonstrationer för en tid en del av vardagen i Dorotea. I sista stund bestämmer sig kommunstyrelsen i Dorotea för att kasta in handduken och inte längre kräva uppskov med sammanslagningen. Många invånare känner sig förråda och vill till varje pris förhindra att den mångåriga kampen ges upp. Därför samlas ett stort antal personer för att förhindra tre personer utsedda av kommunstyrelsen att uppvakta regeringen, men alltså inte kräva att beslutet om sammanslagning hävs.

Trots medborgarnas massiva motstånd slogs kommunerna samman 1974, vad som följde blev enligt många en tid av interna motsättningar och rivalitet. Strävan efter att åter dela kommunerna fallerade aldrig och den 1 januari 1980 fick folket sin vilja igenom och Åsele och Dorotea kommun separerade – den första kommunindelningen i svensk historia hade blivit verklighet.

De slitningar som sammanslagningen och delningen medförde resulterade att frågan i mångt och mycket glömdes bort under de följande åren. Men en ständigt vikande befolkningsmängd och ekonomisk utarmning har återigen aktualiserat frågan om en sammanslagning – denna gång av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun. I en intervju från 2005 menar den nuvarande landshövdingen i Västerbotten, Lorentz Andersson, att ”[d]essa kommuner är för små för att på sikt kunna upprätthålla den kommunala servicen.” (VK 7 december 2005).

Precis som vid sammanslagningen 1974 är det den kommunala ekonomin, servicen och effektiviteten som står i fokus. Diskussionen om en kommun-

sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun är en del av en omfattande översyn av den svenska samhällsorganisationen. Vad som pågår idag är grunden till vad som skulle kunna bli en omfattande omstrukturering av hela den svenska demokratiska strukturen.

Denna uppsats skrivs för att tydliggöra en del av den myriad av effekter en sådan omstrukturering skulle kunna få. Demokrati står mot effektivitet i globaliseringens tid.

1.1 Syfte, avgränsning och frågeställning

Mitt syfte med denna kandidatuppsats i statsvetenskap är att med hjälp av en idealtypskonstruktion belysa vad för effekt en sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun¹ skulle kunna få på den lokala demokratin. Då jag är intresserad av att beskriva hur det är snarare än hur det bör vara har jag valt en empirisk frågeställning. Att beskriva eller avbilda verkligheten är alltid svårt om ens möjligt och jag gör inga anspråk på att de resultat som jag frambringar skulle vara objektiva.² Detta är inte heller målet med uppsatsen vilket jag som tydligast försöker spegla genom användandet av en idealtypskonstruktion. En frågeställning som utgår ifrån en sådan konstruktion besvaras genom att författaren avgör hur långt ett observerat fenomen befinner sig från idealtypen (jmf. Peterson 1987 s. 31ff). Jag kommer att återkomma till detta i nästa kapitel.

Att utifrån ett fall försöka generalisera och dra långtgående slutsatser anser jag vara alltför anspråksfullt. Regeln är som oftast att ju fler fall som studeras, desto större möjlighet har forskaren att generalisera sina resultat och bygga teori utifrån (Landman 2003 s. 26). Denna uppsats har inga nomotetiska ambitioner, utan tar istället en mer ideografisk karaktär. Jag ser dock inte detta som ett hinder för att relatera min fallstudie till tidigare forskning och därigenom lyfta den till en högre analysnivå även om det inte utgör någon grundläggande strävan.

Denna uppsats avgränsas genom idealtypskonstruktionen där legitimitet, deltagande och identitet förs fram som områden kritiska för den kommunala demokratin. Det är således också bara dessa områden som studeras.

Metodologiskt ämnar denna uppsats ta ett helhetsgrepp om frågan och kommer att applicera ett antal metoder, kvalitativa såväl som kvantitativa, samt studera ett flertal områden där de tre ovan nämnda kritiska områdena betraktas. Jag har således inte valt att djuplodande undersöka ett område utan istället valt att titta på ett antal. En vidare diskussion om detta finner du i metodkapitlet.

Med utgångspunkt i ovan nämnda överväganden har jag valt följande frågeställning:

---

¹ För geografiöversikt se bilaga 9.

² För vidare diskussion om detta se kapitel 2.

- Vad för effekt skulle en sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun få på den lokala demokratin?

Med den *lokala demokratin* signalerar jag att det är sammanslagningens effekt på den kommunala nivån som studeras även om en sammanslagning skulle kunna få effekter på demokratin på regional såväl som statlig nivå, om en sådan åtskillnad låter sig göras.

Istället för att enbart fokusera på ett område som t.ex. kommunala beslutsfattare så valde jag att kasta nätet med en betydligt större spridning.

Jag utgår därför i denna uppsats ifrån befolkningen och dess valda representanter i form av dess ledare. All god samhällsforskning bör ta avstamp i den kunskap samhället redan tillgodogjort sig - uppsatsen betraktar därför även sammanslagningen 1974-1980³ samt det vetenskapliga arbete som tidigare utförts på detta område.

Uppsatsen blir på detta sätt djup i dess bredd.

1.2 Uppsatsens disposition

Uppsatsen inleds med en teoretisk och metodologisk diskussion där den valda teorin preciseras och metodologin förklaras. Därefter följer den empiriska analysen där jag sätter de teoretiska och metodologiska utgångspunkterna i arbete genom att applicera dem på det valda materialet. Tidningsartiklar, intervjuer och en enkätundersökning studeras och analyseras uppdelat i Då och Nu.

Den empiriska analysen förs därefter samman i en avslutande analys där de olika delarna summeras, binds ihop och ställs i relation till tidigare forskning. I slutsatsen förtydligar jag avslutande vilken effekt en sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun skulle kunna få på den lokala demokratin utifrån min idealtypskonstruktion.

---

³ Åsele, Dorotea och Fredrika kommun utgjorde från den 1 januari 1974 till den 31 december 1979 Åsele kommun. I denna uppsats använder jag beteckningen 1974-1980 eller 74-80 för att beteckna denna tid.

2 Teoretiskt ramverk

Att avgöra ett skeendes demokratiska konsekvenser kan få den mest väderbitne äventyraren att vilja skrika högt och därefter snabbt sticka sitt huvud i sanden för att på bästa sätt försöka undvika frågan. Spänningen mellan det stora engagemang som finns för demokrati och forskningen om demokrati har beskrivits som statsvetenskapens tragedi (Peterson 1987 s. 133).

Anledningen till detta är att *Demokrati* som begrepp är så omtvistat att det av många skulle beskrivas som oanvändbart. Statsvetaren Olof Peterson menar exempelvis att ”dess mångtydighet och normativa övertoner skulle kunna göra det otjänligt som ett strikt vetenskapligt begrepp” (Ibid.). Men likväl är demokrati någonting reellt, viktigt och ständigt närvarande i tolkandet och utformandet av politiska institutioner och dess styre. Denna text utgår ifrån att demokratibegreppet kan och bör spela en central roll i tolkandet av det politiska livet (jmf. Peterson 1987 s. 134).

Att demokrati som begrepp kan uppfattas som trubbigt understryker bara vikten av att noga definiera begreppet och hur man ämnar använda det (Ibid.). Det är av betydande vikt att definitionen inte är för bred för att kunna operationaliseras eller för smal för att innefatta essentiella delar - två kriterier som varit vägledande för definitionen av demokrati i denna studie (Rindelj 1998 s. 28).

För att lösa detta dilemma har jag valt att utgå ifrån en idealtyps konstruktion⁴. Nästa stycke behandlar mer ingående denna idealtyps utformning.

2.1 Den demokratiska idealtypen

När man konstruerar en idealtyp är det viktigt att komma ihåg att den skall konstrueras för att öka förståelse kring det studerade. Konstruktionen av denna idealtyp kommer därför att ta sin grund i demokratins förutsättningar för att sedan utkristallisera ett antal demokratiska byggstenar som bedöms som avgörande för den kommunala demokratin.

Demokrati förknippas oftast med folkstyre – att medlemmarna av en enhet styr över sig själva. Detta är också ordets innersta betydelse; *demos* av det grekiska ordet för folk och *kratia* från styre eller auktoritet (Gidlund 1994 s. 187).

---

⁴ För en detaljerad återgivning av vad en idealtyp är, samt min epistemologiska utgångspunkt se slutnot i.

Det finns dock en mängd olika demos vilka i sig avgränsas territoriellt med betydelsen att de fastställer vilka som har rätt att delta i det gemensamma beslutsfattandet inom ett visst område (Gidlund 1994 s. 187, Nielsen 2003 s. 9). Men när den demokratiska processen och dess kriterium diskuteras förutsätts ofta enhetens eget berättigande, men om inte enheten i sig själv är berättigad så blir det demokratiska styret själv lätt ifrågasatt (Dahl 1989 s. 207).

Enheters berättigande brukar ofta studeras utifrån den amerikanska statsvetaren Robert A Dahls sju kriterier som han anser är kritiska för att ett demos skall ha rätt till en demokratisk process.⁵ Han menar bland annat att självstyre måste vara efterfrågat av demos, att enhetens område och omfång måste vara klart avgränsat, att enhetens avgränsning resulterar i större samförstånd än vad som annars skulle ha åstadkommit samt att självstyret ger ökat inflytande över frågor som man tidigare inte hade någon kontroll över (Dahl 1989 s. 207ff och Nielsen 2003 s. 12f).

Indelning av demos å andra sidan kan studeras utifrån en mängd kategorier eller kriterier. Nedan följer en sammanställning av demokrati-kriterier för demokrati i allmänhet och kategorier för indelning av demos och självstyre i synnerhet så som det framgår i demokratiforskningen. Detta skall inte ses som en fullständig översikt utan som en redovisning av huvudelementen, så som jag tolkar dem, i den vetenskapliga debatten på området. Syftet med denna genomgång är att utkristallisera idealtypens byggstenar.⁶

Jag börjar denna genomgång genom att ta avstamp i tre övergripande kategorier: *identitet*, *deltagande* och *effektivitet* (Gidlund 1994 s. 188).

Effektivitet definieras som förmågan hos politiken att förverkliga demos vilja (Ibid. s. 191). Kopplingen till demos storlek är stark här – både Platon och Aristoteles hävdade att när en enhet blir för stor så blir den ostyrbar (Ibid. s.189f). Robert A. Dahl och Edward R Tuftes avfärdar dock denna tanke och menar istället att varje politiskt problem kräver politiska enheter av olika storlek (Dahl och Tuftes 1973 s. 135). Effektivitet delas ofta upp i två undergrupper – *kapacitet* och *affinitet*. Med *kapacitet* menas resurser, kompetens, administrativ struktur och dylikt medan *affinitet* betecknar matchningen mellan problemlösning och problemverkligheten (Gidlund 1994 s. 192). *Identitet* kan i detta sammanhang definieras som en företeelse som skiljer människor i vi och dom utifrån egenskaper eller känslor (Gidlund 1994 s. 188, Nielsen 2003 s. 33). *Deltagande* definieras utifrån möjligheten att delta politiskt, som demos förmåga att delta i det politiska livet. Detta gjorde kopplingen mellan demos storlek och deltagande avgörande i demokratins födelse när direktdemokrati var den dominerande styrelseformen. Kunde inte alla delta i det praktiska demokratiska utövande så kunde inte demokratin fungera. I och med att representativ demokrati introducerades i slutet av 1700-talet minskade vikten av att varje medborgare skulle kunna delta i det politiska livet (Gidlund 1994 s.190ff).

---

⁵ För mer detaljerad redovisning av dessa kriterier se slutnot ii

⁶ Denna sammanställning finns även i tabellform i Bilaga 5.

Robert A. Dahl för utöver *effektivitet* och *deltagande* i sin studie om storlek och demokrati även fram *storlek*, *kontroll* och *kommunikation* som viktiga komponenter av den lokala demokratin (Dahl 1973 s.4f, s. 66ff).

V. D. Lipman menar istället att *medborgarfostran* är ett centralt ändamål för den kommunala servicen och därmed också för kommunindelning. Om indelningen stämmer överens med innevånarnas gemenskaps känslor så utvecklar medborgarna en känsla av ansvar för alla innevånare. Men Lipman understryker även att *offentlig service* är av avgörande betydelse för kommunal indelning – indelningen måste således ske med utgångspunkt i förutsättningen för god *kapacitet* och *affinitet* (Lipman 1949 s. 1, Nielsen 2003 s. 13f).

I en annan studie av Brian C. Smith återgiven av Peder Nielsen lägger författaren till ett antal kriterier till dem som redovisats ovan. Smith menar att gränser bör dras efter en enhets förmåga att utöva *administrativ kontroll* över sitt territorium. Utifrån samma princip menar Smith även att de *tekniska behoven* utifrån den fysiska geografin bör spela en central roll. Men samtidigt anser Smith att som sista indelningsprincip bör man utgå ifrån *socialt särskiljande* regioner i termer av t.ex. historia, etnicitet eller språk (Nielsen 2003 s. 15f).

Slutligen väljer jag att beröra en studie av Leonard Binder (Binder 1971) som lyfter in *legitimitet* som en ny komponent i diskussionen. Binder menar att *Legitimitet* tillsammans med *identitet*, *deltagande*, *fördelning*⁷ och *penetrering*⁸ är de faktorer som primärt utsätts för påfrestningar vid politisk utveckling och modernisering (Nielsen 2003 s. 31). Den svenska statsvetaren Peder Nielsen har i sin studie av svensk kommunindelning tagit utgångspunkt i Binders arbete och väljer att använda tre⁹ av hans kritiska områden som grund för sin studie.

Utifrån denna genomgång av de kriterier som oftast nämns i forskningen kring indelning av demos och självstyre vill jag mena att alla kriterier i stort kan delas in i två kategorier.

En kategori som har med de politiska beslutens innehåll (jmf. Nielsen 2003 s. 32) och politikens möjlighet att förverkliga demos vilja att göra. Den andra kategorin är närmare förknippad med demokratins beståndsdelar. Nielsen gör en liknande indelning av Binders kriterier (Nielsen 2003 s. 32), men jag menar att det går att tillämpa denna indelning på de ovan nämnda kriterierna¹⁰ i sin helhet.

Jag gör denna indelning med den från Nielsen (2003) något särskiljande motiveringen att hur politiken utövas och vad den klarar av inte nödvändigtvis

---

⁷ *Fördelning* syftar till det politiska systemets kapacitet och förmåga till att fördela välfärd (Nielsen 2003 s. 31).

⁸ *Penetration* syftar till systemets kapacitet att penetrera samhällssektorer som tidigare legat utanför politiken (Nielsen 2003 s. 31).

⁹ *Legitimitet*, *identitet* och *deltagande*. Man kan även räkna *gemenskap* till Niensens studie eftersom han för samman begreppet med identitet. Nielsen menar att *fördelning* och *penetration* inte har direkt relevans till demokrati eftersom de snarare relaterar till de politiska beslutens innehåll (Nielsen 2003 s. 32).

¹⁰ För översikt av dessa se bilaga 5.

är beroende av den av mig studerade demokratiska nivån. Att kapaciteten för tillhandahållandet av offentlig service inte enbart är beroende av den kommunala indelningen utan av den samhälleliga strukturen som helhet.

I denna översikt av demokratibegreppet är områdena *Identitet*, *Legitimitet* och *Deltagande* återkommande och centrala såsom bilaga 5 översiktligt visar, särskilt med min tolkning att *Gemenskap* och *Social Särskiljande* kan anses rymmas inom dessa områden. De övriga områden som tas upp i översikten såsom *effektivitet*, *fördelning*, *penetrering* och *kontroll* samt diverse andra tekniska områden har i större utsträckning att göra med den offentliga sektorns utbredning och interna fördelning att göra än med demokrati i stort, och lokal demokrati i synnerhet (jmf. Nielsen 2003 s. 31ff). *Storlek* och *Medborgarfostran* anser jag också vara komponenter av *Identitet*, *Legitimitet* och *Deltagande* snarare än egna fristående områden.

Identitet, *Legitimitet* och *Deltagande* är därför de delar som jag valt att bygga min demokratiska idealtyp av eftersom jag anser att de utgör stommen i demokratibegreppet såsom redovisats ovan. Nedan följer en mer ingående redovisning av hur dessa begrepp definieras och används i denna studie.

2.1.1 Legitimitet

Max Weber benämns ofta för sin definition av *legitimitet* som bygger på en av honom uppställd idealtyp. Weber menar att ett styre eller maktutövning i form av organisatorisk eller institutionell ordning är legitim när den accepteras och anses giltig av de berörda (Andersen och Kaspersen 2003 s. 112f). Använder man denna tolkning så blir demokrati i sig inte en nödvändighet för legitimitet – men legitimitet är en förutsättning för demokrati (Nielsen 2003 s. 36). Den amerikanske statsvetaren David Easton menar att stark legitimitet hos antingen beslutsfattarna eller styrelseformen tenderar att öka legitimiteten för hela systemet (Ibid.).

Peder Nielsen skriver att "[n]är offentlig maktutövning inte är legitim, det vill säga när den inte längre accepteras av de berörda, saknar de styrande auktoritet över de styrda. I slutändan innebär detta att endast hot eller hot om våld kan garantera att beslut genomförs och ordningen upprätthålls" (Nielsen 2003 s. 36).

Legitimitet är således av avgörande betydelse för demokrati. I min undersökning väljer jag att titta på hur innevånarnas förtroende och uppfattning kring styrelseform och politiker påverkades under kommunsammanslagningen 1974-1980 (jmf. Nielsen 2003 s. 38). Jag har även valt att i min operationalisering av begreppet studera kommuninvånarens och politikerns nuvarande uppfattning kring en framtida kommunsammanslagning.¹¹ Genom att operationalisera begreppet på detta sätt anser jag att jag får en god grund

---

¹¹ Den uppmärksamme noterar här att jag valt att införliva de valda politikerna under *legitimitet*. I en representativ demokrati ter det sig naturligt att det är av vikt att de valda politikerna har förtroende för systemet – de valda blir således ett viktigt studieobjekt under denna kategori.

för att kunna bedöma hur en framtida sammanslagning skulle kunna påverka legitimiteten för det politiska systemet och dess förtroendevalda.

2.1.2 Identitet

Jag har i denna studie valt att använda mig av Janerik Gidlunds definiering av *Identitet*. Gidlund definierar identitet som en företeelse som skiljer människor i vi och dom utifrån egenskaper eller känslor (Gidlund 1994 s. 188, Nielsen 2003 s. 33). J. S. Mill ansåg att känslor av sympati och förståelse ökar förutsättningarna för samförstånd mellan människor och att kommuner därför borde avgränsas i enlighet med dessa känslor. Gemenskap som är nära förknippat med identitet anses gynna andra demokratiska värden såsom deltagande (Nielsen 2003 s. 34). Robert A. Dahl driver tesen att samhörighet och samförstånd uppnås genom stark identitet och gemenskap och att detta ökar chanserna för varaktig och hållbar demokrati. Uppfattar innevånarna i en enhet inte att de alla är del av en enhet, av en gemenskap så försvåras samarbete och kollektiva lösningar. I förlängningen riskerar det att underminera styrets legitimitet (Dahl 1989 s. 255f, 207ff).

Jag har valt att operationalisera begreppet genom att studera om människor i Åsele-, Dorotea- och Vilhelminakommun ser sig själva som en enhet med en identitet eller om innevånare upplever att det finns tre särskilda identiteter. Finns det ett "vi" och ett "dom" eller uppfattar innevånare det som att alla är en del av ett "vi"? Jag har valt att studera både den samtida uppfattningen likväl som den dominerade uppfattningen under sammanslagningen mellan Åsele, Dorotea och Fredrika 1974-1980 om gemenskap och samhörighet.

2.1.3 Deltagande

I demokratins begynnelse var *deltagande* en avgörande del av demokratin.¹² Med den representativa demokratins utbredning så har också deltagandet och dess betydelse minskat, men trots det så är deltagande en av demokratins hörnstenar (Dahl 1989 s. 251). Robert A. Dahl menar att innan ett politiskt beslut tas måste alla medlemmar ha jämlika och effektiva möjligheter att delge de andra medlemmarna sina åsikter för att en process skall vara demokratisk (Dahl 2000 s. 37).

Deltagande i denna text definieras som en individs möjlighet att delta i det politiska livet. Inte enbart i beslutsprocessen, utan i den politiska processen i dess helhet. Från att ha möjlighet att sitta med i fullmäktige och nämnder till att samtala med och besöka sina valda representanter. Utgångspunkten här är att deltagande är något eftersträfvansvärt i ett demokratiskt system.

---

¹² *Deltagande* har av Jean-Jacques Rousseau definierats som så avgörande att han ansåg att i en demokrati måste folket inte bara stifta lagarna utan också handlägga dem (Dahl 1989 s. 251).

2.2 Personlig utgångspunkt

Eftersom forskning aldrig kan bedrivas med fullständig objektivitet ter det sig naturligt att min egen förförståelse av kommunsammanslagningens frågan påverkat min tolkning av hur den lokala demokratin skulle påverkas av en sammanslagning (jmf. Lundquist 2000 s. 151ff).

I denna uppsats är den generella utgångspunkten att forskning inte kan bedrivas objektiv kanske mer sann än någonsin eftersom jag själv är uppvuxen i Åsele kommun. Detta har självfallet påverkat mig på sätt jag förmodligen inte själv kan greppa eller förstå. Men jag kan ärligt notera att jag inte gav mig in i detta projekt med en förutfattad mening om vad konsekvenserna av en sammanslagning skulle kunna bli. Även efter att denna uppsats slutförts kan jag inte avgöra det fullt ut – även om jag med större säkerhet kan säga hur en sammanslagning skulle kunna påverka min demokratiska idealtyp.

Som läsare är du nu medveten om min personliga utgångspunkt och kan därför själv bilda dig en uppfattning om i vilken utsträckning mitt ursprung påverkat denna uppsats.

Nästa kapitel behandlar uppsatsens forskningsdesign, metod och material.

3 Design, metod och material

Uppsatsen är en fallstudie av tre kommuner i Västerbottens inland – Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun som syftar till att klargöra vad för effekt en sammanslagning av de tre kommunerna skulle kunna få på den lokala demokratin.

För att kunna besvara min frågeställning utifrån den demokratiska idealtyp jag satt upp insåg jag tidigt att det skulle vara nödvändigt att tillämpa ett antal olika statsvetenskapliga metoder, såväl kvalitativa som kvantitativa.

Materialet i uppsatsen utgörs av djupintervjuer med kommunala företrädare¹³, resultatet av en enkät som 633 personer (4,6 % av befolkningen) i de berörda kommunerna svarat på, samt en genomgång av tidningsartiklar som publicerades i de större regionala och i viss utsträckning nationella och dagstidningarna¹⁴ under perioden 1973-1980.

För att sätta detta material i perspektiv så har jag även tagit del av samtida såväl som äldre utredningar kring kommunsammanslagningar som fenomen.

3.1 Kvalitativ och Kvantitativ – Ett dilemma?

”Overall, the quality of any piece of research is most likely to be affected by the appropriateness of the research design and the skill of the researcher; slavish adherence to particular methods carries few rewards.” (Read och Marsh 2002 s. 231).

Det har föreslagits för mig att jag skulle vara ontologiskt såväl som epistemologiskt förvirrad eftersom jag valt att basera min undersökning på både kvalitativ och kvantitativ metod. Så är dock inte fallet – jag har med omsorg valt både metod och teori – och detta stycke finns till för att övervinna eventuella tvivlare till min sida.

Min utgångspunkt är att en hermeneutisk utgångspunkt inte otvetydigt måste innebära att all fakta skall ses som objektiva – utan att denna utgångspunkt endast betyder att fakta måste insamlas med förståelsen att verkligheten uppfattas subjektivt av forskaren. Användningen av kvantitativ data är således inte ett hinder för en hermeneutisk utgångspunkt.

Eftersom en kombination av dessa två metoder ofta betraktats som paria innebär detta att den som ändå önskar kombinera metoderna har få riktlinjer

---

¹³ Kommunföreträdare från perioden 1973-1980 samt 2002-2006. Se bilaga 1.

¹⁴ Primärt Västerbottenskuriren, men även Västerbottens Folkblad, Dagens Nyheter, Expressen och Aftonbladet.

att följa – vilket i sig kanske bidragit till att en kombination av metoderna är så sällsynt förekommande (Bryman 1997 s. 184f.). Men oavsett anledning till att kombinationsforskning är ett ofrekventerat område så finns det stora möjligheter att kombinera olika metoder – och det är slutligen inte det som avgör huruvida undersökningen är konsekvent. Det är mer beroende av god design och konsekvens i det kunskapsteoretiska (Bryman 1997 s. 184f, Read och Marsh 2002 s. 240f, Bryman 2001 s. 406f). Att som relativist i strikt mening dra långtgående slutsatser från kvantitativ data för att påvisa nomotetiska samband är problematiskt – men det behöver inte vara så dramatiskt. Jag ämnar i denna studie påvisa att jag i praktiken kan kombinera dessa metoder och ändå stå fast vid min hermeneutiska utgångspunkt. Att kombinera metoder i denna undersökning är av vikt för metoderna kommer att belysa olika sidor som alla är av vikt för den demokratiska idealtypen – men som en metod ensamt inte hade kunnat belysa fullt ut. Detta blir således en helhjärtad relativistisk utgångspunkt – att ett resultat inte erbjuder hela sanningen utan enbart en sida och ett sätt att tolka det studerade. Fler metoder och fler resultat belyser myntet från fler sidor (jmf. Read och Marsh 2002 s. 242).

Metoderna och dess individuella utformning betraktas i nästföljande stycken.

3.2 Metod - Djupintervjuer

För denna studie har jag valt att intervjua beslutsfattare och tjänstemän från sammanslagningen 1974-1980.

Ett antal av de ledande beslutsfattarna och tjänstemännen som fanns med under perioden 74-80 finns tyvärr inte längre i livet. Detta har naturligtvis begränsat urvalet av intervjupersoner. Av utrymmesskäl fanns det även anledning till att göra en snäv begränsning. Jag valde därför att intervjua en företrädare för det styrande partiet (s), en från den politiska oppositionen, samt en hög tjänsteman. Tillsammans bedöms dessa ha haft en god insikt i det politiska livet politiken under perioden 1974-1980.

Som tidigare nämnts har jag även intervjuat nutida politiska företrädare för det tre berörda kommunerna. Denna grupp är ett viktigt studieobjekt för att avgöra vad de politiskt valda anser om en kommunsammanslagning, av särskild vikt för legitimitetskriteriet. För att materialet skulle bli hanterbart valde jag att begränsa mig till kommunstyrelsens ordförande samt en representant från oppositionen. Denna representant valdes i samtal med oppositionen som helhet, samt utifrån vem som kommunstyrelsens ordförande bedömde vara oppositionens representant. I samtliga fall utom ett fick jag tillfälle att intervjua mitt förstahandsval.¹⁵

---

¹⁵ I Dorotea fanns det inte möjlighet att intervjua den person som bedömdes som oppositionsföreträdare. Istället intervjuade jag två politiker som denne ansåg utgjorde ett

Intervjuerna tog formen av informant såväl som respondentundersökning i form av samtalsintervjuer, även om det har funnits en stark betoning på det sistnämnda (jmr.f. Esaiasson m.fl. 2005 s. 253f, s. 279). Det har primärt varit personerna själva och deras tankar som varit det studerade. Men intervjupersonerna har även använts som vittnen som skall bidra med information om en händelse eller utveckling.

Intervjuerna har haft sin utgångspunkt i en intervjuguide¹⁶ med öppna frågor. Frågorna har syftat till att styra samtalet för att belysa idealtypens tre beståndsdelar.

Samtalen med intervjupersonerna har spelats in med deras godkännande, inspelningarna har sedan transkriberats och utskrifterna har analyserats med hjälp av kvalitativ innehållsanalys.

Nästa stycke beskriver denna analysteknik vidare.

3.3 Kvalitativ innehållsanalys

Den analysteknik som använts genomgående i denna uppsats på allt material utom det kvantitativa har varit kvalitativ textanalys. Kvalitativ innehållsanalys kan enklast definieras som en "[...] textanalys är där ingenting räknas eller mäts [...]" (Bergström och Boréus 2004 s. 44). Arbetsättet betyder att jag utfört "ett systematiskt, riktat sökande i utvalda dokument [och källor] efter när- eller frånvaron av en begränsad mängd förmodat betydelsefull information." (Winnerstig m.fl. 2000 s. 215).

Det kan tyckas abstrakt men vad det handlar om är att jag värderat mina källor och försökt konstruera en bild av det beskrivna eller studerade med hjälp av det material som jag haft till mitt förfogande. Som bekant är det studerade i detta fall min idealtypskonstruktion och frågan hur den skulle påverkas av en kommunsammanslagning.

3.4 Metod - Den kvantitativa delen

Min demokratiska idealtyp lägger väsentlig vikt vid vad befolkningen inom en enhet själva önskar. Detta är således en betydelsefull del av min undersökning. För att undersöka befolkningens inställning till en eventuell sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun har jag under perioden 20 april 2006 till 14 maj 2006 genomfört en webbaserad statistisk undersökning i enkätform riktad till de boende i de berörda kommunerna.

---

fullgott alternativ. Att det i detta fall blev två politiker istället för en som varit fallet i övriga kommuner beror på att de önskade att få bli intervjuade tillsammans.

¹⁶ Se bilaga 2.

Just valet av en enkätundersökning för att undersöka målgruppens åsikt i frågan förföll sig som ett relativt enkelt val eftersom den som ensam metod tillät mig att nå en majoritet av målgruppen med relativt enkla medel och begränsade resurser.

Metoden har dock inte varit problemfri eller utan betydande teoretiska utmaningar. Karin Dahmström skriver i *Från datainsamling till rapport* att:

”För att kunna dra statistiskt säkra slutsatser till en population från ett stickprov, krävs att man har dragit ett slumpmässigt urval utifrån en aktuell ram över de som ingår i målpopulationen, och som är möjliga att nå.” (Dahmström 2005 s. 80).

Ett urval bör således vara slumpmässigt för att tillåta generalisering av ett stickprov. Jag hade dock inte de resurser och verktyg som ett slumpmässigt urval av den studerade populationen kräver. Dessutom var det redan inledande uppenbart att en webbundersökning i sig medför stora begränsningar i möjligheten till slumpmässiga urval. Anledningen till detta är att inte alla i målpopulationen har tillgång till Internet och besitter den kunskap som är nödvändig för att kunna ta del av en webbundersökning.¹⁷ Dessa insikter i kombination tycks leta till att en webbaserad enkätundersökning inte är något lämpligt verktyg. Men det är inte så enkelt och det ännu rätt liten kunskap över hur människor beter sig online (Bryman och Bell 2005 s. 533).

Samtidigt så noterade jag inledningsvis att det inte finns något tillgängligt kvantitativt material som utförligt behandlar det studerade,¹⁸ och det material som finns tillgängligt uppfattar jag som behäftat med vissa statistiska brister.¹⁹ Jag ansåg därför att det fanns anledning att genomföra ytterligare en undersökning. Dels för att kunna jämföra den mot den undersökning som Västerbottensnytt (SVT) genomfört (Müller 24 januari 2006), dels för att det finns en avsaknad av kvantitativ information på området.

Det är alltså uppenbart att det kvantitativa material som jag tagit fram inte går att säkerställa statistiskt vilket drastiskt reducerar i vilket utsträckning resultaten går att generalisera till den övriga befolkningen.²⁰ Det är viktigt att jag poängterar detta redan nu. Nästföljande kapitel behandlar enkätens utformning, undersökningens utförande samt i vilken grad jag bedömer att resultaten är användbara trots de briser som påvisats.

---

¹⁷ Se slutnot iii

¹⁸ Det material som finns tillgängligt består av resultaten från en telefonstödd enkätundersökning som genomfördes av Västerbottensnytt och publicerades den 24 januari 2006 (Müller 24 januari 2006). Denna undersökning relaterar jag till och analyserar vidare i kapitel 7.2.4.

¹⁹ Vilket vidare diskuteras i kapitel 7.2.4.

²⁰ Den viktigaste anledningen till detta är att inte hela målgruppen kan delta på grund av de tekniska begränsningar som en enkätundersökning medför, samt att det inte är jag som valt vilka som deltog i enkätundersökningen utan att detta bestämts av de tillfrågade själva. Detta innebär att urvalet inte är slumpmässigt.

3.4.1 Enkätens utformning och innehåll

Enkätens utformning och innehåll grundar sig på den enkätundersökning som ligger till grund för Peder Nielsens doktorsavhandling *Kommunindelning och demokrati* (Nielsen 2003 s. 329-341). Jag har utgått ifrån den enkät som Peder Nielsen använde sig av i sin undersökning och sedan anpassat den för att passa min egen forskningsdesign och frågeställning. Detta betyder att ett antal av frågorna i min enkätundersökning är identiska med de frågor som Peder Nielsen använder sig av.

Enkäten som jag använt mig av är relativt omfattande med 61 frågor vilket medfört att ett antal av dem som påbörjat besvara enkäten inte velat slutföra den eftersom detta krävt en arbetsinsats på över 20 minuter. Trots detta har en absolut majoritet slutfört undersökningen. För att spegla detta varierande deltagande har jag valt att redovisa hur många som svarat på varje fråga när jag använder data från en specifik fråga. Likväl framgår det tydligt i bilaga 7 hur många svarande varje fråga haft.

Vid utformandet av enkäten valde jag att inte inkludera ett "vet ej" alternativ för alla frågor vilket ett antal av de svarande haft synpunkter på.²¹ För att få en överblick av hur många som inte ansåg att de kunnat svara på specifika frågor inkluderade jag i slutet av varje stycke en öppen fråga är de tillfrågade kunnat notera ifall de uppfattat att de inte kunna svara på någon fråga. Resultatet från en genomgång av dessa svar är att endast ett fåtal indikerat att det inte kunnat besvara ett antal frågor och att de då heller inte gjort det.

3.4.2 Undersökningens genomförande

Den kvantitativa undersökningen genomfördes mellan den 20 april 2006 och 14 maj 2006 på följande sätt:

För att få så många i målgruppen²² som möjligt att svara på enkäten annonserade jag i de lokalt förekommande annonsbladen²³, placerade annonser på ett stort antal hemsidor²⁴ samt skickat ut e-post reklam till en stor andel av de på Internet förekommande e-postadresserna med anknytning till de tre studerade kommunerna. Totalt skickades 656 e-post meddelanden ut. Till detta kommer även en annons i lokal-tv. Det är min övertygelse att jag genom relativt omfattande reklam lyckades nå en stor del av befolkningen.

Efter den 14 maj stängde jag möjligheten att bevara enkäten och inledde en genomgång och utrensning av oseriösa svar. Totalt resandes 11 enkätsvar bort som inte bedömdes som seriösa. Uppenbart felaktiga uppgifter har också

---

²¹ Forskningen visar enligt Esaiasson m.fl. att frågor fungerar lika bra i termer om validitet och reliabilitet även om "vet ej" alternativet utesluts (Esaiasson 2005 s. 275). Mitt val att inte inkludera detta alternativ grundade sig på en vilja att motivera de tillfrågade att ta ställning till frågorna.

²² Boende i Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun

²³ Åsele-Nytt, Vilhelmina-Aktuellt samt Dorotea-Aktuellt.

²⁴ T.ex. asele.se och vilhelminaportalen.se.

redigerats i 8 fall.²⁵ Därefter påbörjades en analys av det insamlade materialet med hjälp av de verktyg som tjänsteleverantören²⁶ tillhandahåller, främst filtrering av data utifrån låsta variabler. Detta innebär att jag kunnat analysera svaren för exempelvis specifika åldersgrupper, bostadsorter eller annan angiven variabel. Eftersom materialet inte går att säkerställa statistiskt har jag valt att inte utföra en statistisk dataanalys eftersom det inte vore rättvisande.

3.4.3 Resultatens generaliserbarhet

Trots att materialet inte går att säkerställa statistiskt har jag valt att använda materialet av två anledningar. Den första är att när jag genomförde en populationsjämförelse mellan populationen i de tre kommunerna och populationen bland dem som besvarat enkäten så fann jag en relativt jämn spridning (se bilaga 4), med den uppenbara bristen att det finns en kraftig förskjutning bland dem som besvarat enkäten mot de yngre ålderssegmenten (15-64 år).

Ytterligare en snedvridning som framkommit vid analys av enkätsvaren är att det finns en oproportionerligt stor andel politiskt aktiva bland de svarande.²⁷

I korrespondens med Karin Dahmström, lektor i statistik vid Stockholms universitet, understryker hon att "[e]ventuellt skulle [du] kunna dra någon slutsats om en skillnad mellan kommunerna om det är så att andelen ja-svar skiljer sig mycket åt, MÖJLIGEN se en tendens!" (Dahmström 2 oktober 2006). Det finns således möjlighet till att generalisera resultaten till den övriga befolkningen i viss utsträckning.

Det finns därför anledning som jag uppfattar det att använda materialet så länge jag brukar det varsamt och transparant. Jag har därför i största möjliga utsträckning antagit en försiktig hållning och refererar genomgående till de tillfrågade eller bland dem som besvarat enkäten för att undvika att min kvantitativa analys tolkas som statistiskt representativ.

Resultaten från min enkätundersökning uppfattar jag som representativa främst för politiskt engagerade människor i åldersegmentet 15-64 år (med en förskjutning mot de yngre åren). I övrigt har jag inte kunnat notera någon ytterligare uppenbar snedvridning.

---

²⁵ I samliga fall hade uppgiftslämnarna angett födelseår istället för sin egen ålder.

²⁶ Surveymonkey.com

²⁷ Se slutnot iv.

3.5 Hur vet vi om det är sant?

Källkritik är den metod som ligger tillhands för att bedöma olika källors trovärdighet (Thurén 2005 s. 210). Källkritik utgår ifrån de fyra kriterierna Äkthet, Tidssamband, Oberoende och Tendensfrihet (Thurén 2005 s. 13). Alla fyra kriterier har jag aktivt vägt in i min analys även om vissa kriterier varit mer närvarande under vissa delar än andra.

När jag genomfört intervjuer har jag i stor utsträckning varit vaksam på källornas tendens, dvs. om de intervjuade har haft för avsikt att återge en falsk eller tillrättalagd bild av verkligheten. Ett tillvägångssätt för att skydda sig mot tendens är att använda sig av källor med olika uttalade eller förväntade tendenser. Detta har dock inte varit möjligt, eller åtråvärt i mitt fall eftersom det varit specifika personers åsikter som varit föremål för mitt intresse och analys. Att kartlägga en persons samtliga motiv är nästintill omöjligt. "[..] som forskare tvingas man leva med osäkerheten att aktören av ett eller annat skäl undertrycker sina verkliga motiv." (Esaiasson et al. 2004 s. 319). För att kunna kontrollera källornas tendens har jag därför i största möjliga utsträckning försökt kontrollera innehållet i mina intervjuer med källornas tidigare och i viss mån senare uttalanden för att jämföra om det finns en överensstämmelse. Det är min slutsats att det är oerhört svårt att bedöma huruvida en persons uttalande är dess sanna uppfattning eller ej, men samtidigt är jag av uppfattningen att samtliga intervjuade framfört åsikter som inte anmärkningsvärt tillrättalagts för mig.

Oberoende kriteriet har varit mest problematiskt i analysen av de tidningsartiklar som ligger till grund för min översikt av kommunsammanslagningen 1974-1980. I mångt och mycket är det omöjligt för mig att avgöra huruvida de studerade artiklarna är avskrifter eller referat. Samtidigt medger den bredd av material som jag studerat och analyserat att källorna kan jämföras och en relativt rättvisande bild av tiden 1974-1980 presenteras.

Tidssambanden blir kritiska vad gäller mina intervjuer när det rör frågor som behandlar tiden 1974-1980. Den långa tid som passerat ger skäl att betvivla att skeenden verkligen utspelade sig på det sätt som källorna framför. För att skydda mig mot felaktig information har jag i största mån kontrollerat alla uppgifter som framkommit i mina intervjuer med den information som finns tillgänglig i de tidningsartiklar jag tagit del av.

4 Då - Sammanslagningen 1974-80

Denna del av uppsatsen behandlar sammanslagningen av Åsele, Dorotea och Fredrika kommun under åren 1974 – 1980. Med hjälp av tidningsartiklar om sammanslagningen och intervjuer med personer aktiva under 1974 – 1980 analyserar jag viken effekt sammanslagningen 74-80 hade på min demokratiska idealtyp.

För en kort historieöversikt av Dorotea, Åsele och Fredrika kommuns sammanslagning hänvisar jag till bilaga 8.

4.1 Tidningsartiklar

De tidningsartiklar som publicerades innan, under och efter kommunsammanslagningen 74-80 tenderar i relativt omfattande utsträckning att sympatisera mot kommunsammanslagningen. Denna vinkling, medveten eller omedveten, var i linje med de opinionsundersökningar som presenterades i frågan (vidare om detta i kapitel 4.1.1). Men vinklingen innebär samtidigt att det är mer problematiskt att analysera de röster som uttalats för sammanslagningen än de som uttalats emot eftersom dessa getts mindre utrymme.

Vad som tydligt framträder efter en genomgång av alla artiklar jag tagit del av är att striden om kommunsammanslagningen ofta porträtterades som effektivitet mot demokrati. Motståndarna till sammanslagningen framförde att en sammanslagning skulle nedmontera självstyret och underminera den lokala demokratin medan förespråkarna för en kommunsammanslagning fokuserade på ekonomisk hållbarhet och kommunernas effektivitet.

Gunilla Gustafsson, vid den tiden fil lic. i statskunskap vid Umeå universitet, framförde inför sammanslagningen att:

”[...] kommunblocksreformen aldrig skulle utformas på det här sättet idag. Ett beslut om storkommunerna fattades redan 1962 och då var det inte på modet att tala om medinflytande och närdemokrati – då tänkte man mer på effektiviteten.”
(VK 27 mars 1973).

Detta uttalande sammanfattar väl de positioner som de olika lägren för och emot en sammanslagning kom att anta innan, under och efter kommunsammanslagningen 74-80. Denna genomgång kommer dock inte att fokusera på denna uppdelning, utan analyserar endast sammanslagningen utifrån min idealtyp.

4.1.1 Legitimitet

”För skrivbordfolket i Stockholm och Umeå som ritat upp den här storkommunen på kartan, är den säkert en fin konstruktion. Vi som bor här är överens om att den är ett idiotiskt påfund.” (Expressen 19 mars 1973).

Det studerade tidningsmaterialet visar med tydlighet att den nya kommunen som skapades genom sammanslagningen av Åsele, Dorotea och Fredrika kommun inte ansågs vara legitim av dess innevånare. Detta framträder innan sammanslagningen och återigen efter vilket dessa två utdrag illustrerar:

”98 procent av de Doroteabor som nåtts genom en kommunblocksenkät har skrivit under namnlistor om omprövning av kungliga [majestäts] beslut om sammanläggning av Åsele, Fredrika och Dorotea. Man har nått 88,5 procent av innevånarna äldre än 15.” (VK 3 april 1973).

”En central position i utredningen kom en enkät man gjorde att inta. 63 % av den vuxna befolkningen över 18 år stödde tanken på en delning medan 23 procent sade nej. I Dorotea är majoriteten för en delning överväldigande. 84 procent vill att Dorotea på nytt ska bli en självständig kommun.” (VK 16 november 1977).

Även om jag inte lyckats finna något tidningsmaterial om hur innevånarna i Åsele och Fredrika ställde sig till sammanslagningen 1974, så är det klart att det inte fanns samma utbredda negativa inställning här som i Dorotea.

Att frågan om kommunindelning aldrig svalnade under de sex år kommunerna satt samman visar på hur illegitim många innevånare uppfattade sammanslagningen. Tillslut röstade den svenska regeringen såväl som fullmäktige i Åsele storkommun för en delning. Men inte alla var glada över kommunindelningen – den socialdemokratiska kommunalgruppen i Åsele med dess ordförande tillika kommunfullmäktiges ordförande Tore Möller menade att kommunerna inte hade råd med en delning. Möller uttryckte att den opinionsundersökning som genomfördes och som det refereras till ovan (VK 16 november 1977) är missvisande eftersom den genomfördes ”innan man visste något om de ekonomiska förutsättningarna och de minskade serviceambitionerna” (VF 8 september 1979).

Trots denna kritik som kan anses befogad så framgår det med relativ tydlighet utifrån det studerade materialet att sammanslagningen inte uppfattades som legitim. Något som också var en bidragande orsak till att Åsele och Dorotea separerade (VK 16 november 1977). Fredrika ansågs vara allt för litet för att klara sig själv och det finns inga artiklar bland de studerade som tyder på att Fredrika ville skiljas från Åsele kommun eller att det i Fredrika fanns en opinion som strävade efter en skilsmässa mellan de två orterna. Trots detta så fanns det i Fredrika innan valet en stark opinion mot en sammanslagning. 90 % av dem som tillfrågades i en undersökning ville hellre tillhöra ett block där någon av kustkommunerna i Västerbotten ingick (VF 20

mars 1973). Det finns därför anledning att utifrån det studerade materialet sluta sig till att kommunsammanslagningen 1974 hade betydande legitimitetsbrister.

4.1.2 Deltagande

De studerade tidningsartiklarna ger inte mycket information kring hur deltagandet kan ha förändrats under kommunsammanslagningen, även om de i viss utsträckning visar på hur möjligheterna till deltagande förändrades.

Ett antal artiklar för fram de ökade avstånden som en viktig anledning till varför kommunerna inte bör slås samman. Efter sammanslagningen blev det som mest 17 mil för boende i Dorotea in till Åsele, och kring 6 mil för boende i Fredrika. I en artikel belyser en innevånare att "[d]et är dyrt att resa långt! En bussresa från Avasjö i västra Dorotea till Åsele kostar 64 kronor fram och åter. Dessutom kan man inte komma hem över dagen - man måste övernatta." (Expressen 19 mars 1973).

Sammanslagningen skapade större avstånd vilket dåliga kommunikationer förvärrade. I och med att den kommunala förvaltningen minskade och delade sig så tvingades kommuninnevånarna resa om de ville besöka avdelningar som inte låg i deras egen kommun. Dorotea fick social avdelningen och skolkontoret emedan Åsele fick kansliämbetsstämman och de tekniska avdelningarna. Samtliga tre orter fick en rektorsexpedition (VK 24 oktober 1973).

Samtidigt gör röster i de studerade artiklarna klart att det fanns en utbred uppfattning att servicen försämrades. Åke Johansson från Dorotea menar att "[m]an kan aldrig komma ifrån att servicen försämras när befattningshavarna sprids över ett större område. De är sällan tillgängliga och har aldrig tid med någonting, tycks det." (VK 17 juni 1976). Åke Johansson uttrycker en åsikt som frekvent förekommer i artiklarna som studerats. Samtidigt finns det spridda uttryck för att närheten till de förtroendevalda blev längre i och med sammanslagningen vilket Åseles och tidigare Dorotea kommunstyrelsens ordförande, Kjell-Erik Edblom, gav uttryck inför den förestående kommunindelningen: "[...] närheten till förtroendevalda blir större och det tror jag är positivt. Dessutom blir beslutsvägen kortare och sammanträdena färre." (VF 8 september 1979).

Sammanfattningsvis finns det god anledning att anta att sammanslagningen 1974 påverkade möjligheterna till deltagande negativt samtidigt som detta material inte tillåter någon analys eller slutsats om hur deltagandet påverkades.

4.1.3 Identitet

"Åsele kommun är idag en byråkratiskt skapad koloss på lerfötter som har rörelseförmåga därefter. Jag hoppas verkligen att de styrande politikerna har insett detta och att de stöder motionen för att befria Dorotea från Åsele. Därmed

skulle man slippa bråket mellan Åsele och Dorotea – ett bråk som hitintills enbart hämmat utvecklingen i Dorotea. Politikerna i Åsele vill driva igenom sina objekt, medan politikerna i Dorotea agerar i de frågor som de anser är av vikt för Dorotea. Det har gått bytänkande i politiken vilket är till nackdel för alla parter.” (Ivar Mollin i VK 17 juni 1976).

En av de avgörande anledningarna till att Åsele och Dorotea kommun återfick sin självständighet var att kommunerna aldrig växte ihop till en enhet. Johannes Anderson (c), dåvarande kommunminister, menade 1978 att han kommit fram till förslaget om kommunindelning efter åtskilligt fungerande under vilket han funnit att kommunerna inte vuxit samman till en naturlig kommunal enhet (15 april 1976).

Citatet ovan av Ivar Mollin visar som tydligast på de åsikter som såväl före som efter kommunsammanslagningen var vanligt förekommande i den regionala dagspressen. Orterna växte inte ihop utan det fanns ständigt närvarande en skiljelinje mellan Åsele och Dorotea. Två identiteter som inte tycktes kunna bli en. Även mediareporteringen underblåste denna delning genom rapportering och granskning av hur pengarna fördelades.

”Enligt den beslutade fördelningsprincipen skulle Åsele och Dorotea få fyra niondelar var medan Fredrika skulle få en niondel. Siffrorna pekar på att Åsele och Fredrika delarna fått mer än Dorotea av investeringkakan. Siffrorna är 46 procent Åsele, 39 procent Dorotea och 15 procent Fredrika.” (VK 22 juni 1978).

Citatet ovan visar på hur fördelningen granskades, det fanns aldrig under de 6 år kommunerna satt ihop en känsla av samhörighet och solidaritet. Varje ort skulle ha sitt. Doroteaborna tappade aldrig sin identitet utan kände sig istället åsidosatta. De tyckte att det satsades för lite på Dorotea och för mycket på Åsele. Kampen för ett självständigt Dorotea dog aldrig. Därför motionerade det borgerliga blocket i Dorotea 1976 om att sammanslagningbeslutet skulle rivs upp. Som motiv framfördes det ständiga gnisslet mellan de två orterna (VK 30 april 1976).

En Doroteabo framförde 1976 att ”[v]i vill inte samarbeta och när inte viljan finns, då fungerar inte en storkommun, typ Åsele.” (VK 7 juli 1976).

En Åselebo kommenterar i samma artikel att:

”Dorotea- och Åselebor drar inte jämnt. Det har de aldrig gjort. Det är bra att man nu försöker bli av med Dorotea, de kräver för mycket. Det går sannolikt lättare för Åsele att utvecklas utan Dorotea, som alltid skall roffa åt sig mest av allting, och Fredrika är det ju rent synd om.” (VK 7 juli 1976).

Citatet visar med tydlighet på den opinion som framträder i studerade artiklarna under åren. Materialet visar med tydlighet att det aldrig skapades någon gemensam identitet mellan orterna. Istället dominerade en känsla av vi och dom. Frånvaron av känslor av sympati och förståelse underminerade

förutsättningarna för samförstånd och skapandet av en gemensam identitet och politisk enhet.

4.2 Intervjuer – Medverkande 1974-80

De intervjuer som jag genomfört med medverkande under sammanslagningen 1974-80 utgör självfallet bara ett litet nedslag i ett fåtal av alla de liv och historier som deltog och återger tiden före och under sammanslagningen.

Men de har en sak gemensamt med så gott som alla som jag intervjuat och allt material som jag tagit del av under insamlingsarbetet till denna uppsats. Det är att de allra flesta framför en bild som går i linje med vad tidningsmaterialet som redovisats ovan berättar. Nämligen att inre stridigheter, ett uppdelande i ett vi och dom tillsammans med en demokratisk struktur som saknade legitimitet medförde att Dorotea och Åsele inte kunde överleva tillsammans i längden.

Även i de intervjuer som jag genomfört med politiker aktiva idag som behandlas i kapitel 5 kommer frågan om sammanslagningen 74-80 att tas upp i olika former eftersom den haft stor påverkan på alla de jag intervjuat. Men detta kapitel behandlar enbart de personer som intervjuats med det uttalade syftet att ge en bild av sammanslagningen 74-80.

Åke Johnsson²⁸ var aktiv under hela perioden 74-80 utan att inneha någon ledande politisk post, men samtidigt fanns han ständigt med som en av oppositionens företrädare med god inblick i och översikt av den politiska processen.

När jag frågar Åke vad han minns från sammanslagningen får jag ett långt svar som det skall visa sig symboliserar hur väldigt många uppfattade sammanslagningen. Jag citerar här ett längre stycke som väl representerar de åsikter som jag under alla intervjuer hört upprepas om och om igen.

– Vad minns du från sammanslagningen 74-80?

”Vad jag minns utav det är ju att Åsele blev centralort och för att ge Dorotea lite chans att känna sin ungefärliga jämvikt så fick en del av de kommunala institutionerna förläggas dit. Skolan hade t.ex. sin placering i Dorotea. Vad hade de mer? Ja det kommer jag inte ihåg. Men sedan när det satte igång å blev, och det är väl bara sådant man minns, att man skulle göra budget så blev det precis som en lek i sandlådan. Har du fått en apelsin då ska du också ha en apelsin eller motsvarande. Kanske inte en hel men i varje fall en halv när det var Fredrika. Det var ju Åsele och Dorotea som var jämbördiga och som skulle slås ihop tillsammans med Fredrika. Fredrika var ju en liten kommun och hade det kämpigt, mycket kämpigt, och därför skulle de större bröderna här hjälpa Fredrika. Så det blev ju väl så, jag kommer inte ihåg om det gjordes

---

²⁸ För mer information om de intervjuade se bilaga 1

någon sådandär regulativ uppställning, men faktum var att om Åsele skulle investera si och så mycket så skulle också Dorotea ha motsvarande investering. Och i Fredrika kanske man kunde tänka sig hälften av vad de andra fick. Men – det var alltid bråk. Ja då sade man ju att om vi skall fortsätta så här så finns det inga möjligheter om inte en hel generation kommunalpolitiker dör bort. Det gick helt enkelt inte, å så småningom så upplöses också kommunen även om det var väl inte vi i Åsele som var mest angelägna. Det var Dorotea som var mest framfusiga och mest ivriga att – det här ska bort. Så det blev som Dorotea ville.” (Jonsson 25 april 2006).

Citatet visar på vad jag tidigare pekat på och understrukt, att rivaliteten och viljan att skiljas var utspridd och omfattande. Men samtidigt finns det avvikande röster även om de är få. Kjell Erik Edblom var under sammanslagningen kommunstyrelsens ordförande i den nya kommunen och han hävdar att efter en inledande period så insåg tjänstemän och politiker faktum och började arbeta för allas bästa. ”Dom jobbade för saken och höll inte på och bråkade i tid och otid.” (Edblom 29 september 2006). Edblom menar att de som påstår att sammanslagningen inte gick för att det var för mycket stridigheter inte vet vad dom pratar om. ”Ja, dom var inte med. Dom vet inte vad dom talar om dom som säger det.” (Edblom 29 september 2006).

Men samtidigt erkänner även Edblom att sammanslagningen inte var perfekt, även om han har en annan problemställning.

”Men vad jag hela tiden har sagt är att ett problem med den här kommunsammansläggningen. Det var ungefär som om vi skulle köra en cykel som ju har två hjul. Bägge hjulen var lika stora och bägge hjulen ville gå lika fort. Och en idé med en kommunsammansläggning är ju att man skall få ett centrum som resten av kommunen underordnar sig. Den viljan och tanken fanns ju inte i den här sammanläggningen.” (Edblom 29 september 2006).

När frågan om en kommunindelning blev aktuell, en fråga som Edblom menar främst drevs av borgerliga ledamöter, så valde han att inte ta ställning emot delningen och kom att lägga ner sin röst när det slutligen blev en omröstning i KF. Han menar själv att ”när väl saken kom upp så, om inte annat så var det väl politiskt självmord att inte stödja den delningen. Det, och det var ju folkvilja i Dorotea.” (Edblom 29 september 2006).

Det går alltså inte att ta miste på att kommunsammanslagningen 1974-1980 av Åsele, Dorotea och Fredrika kommun hade stora legitimitetsproblem. Att frågan om kommunindelning aldrig blev inaktuellt och tillslut genomdrevs visar samtidigt på hur illegitim den nya storkommunen upplevdes. Citaten med Edblom ovan visar också på att det aldrig skapades en gemensam identitet i den nya storkommunen.

Men Martin Larsson som var ekonomichef i den nya kommunen understryker att även om sammanslagningen av många upplevdes som illegitim så fanns det också ett flertal som förespråkade en sammanslagning men att dessa åsikter av rädsla aldrig ventilerades.

”Personligen så var jag inte emot en sammanslagning. Men det vågade man inte säga i Dorotea, för då hade man fått sig en smäll. Det fanns ju en falang i Dorotea som kanske inte var för en sammanläggning men som var så oerhört trogen partiet [Socialdemokraterna] att kom det ett dekret så var det bara att ställa upp.” (Larsson 25 april 2006).

Samtidigt framför Martin Larsson att han upplevde sammanslagningen som problematisk även på tjänstemannanivå.

”Jo det var det men det blev ju ett jävla liv och ovänskap och det förekom till och med maskning [...] från de tekniska tjänstemännen som fanns här. [...] Det hörde man till och med att de sa att de inte hade önskat sig någon sammanslagning. Dom ville inte alls ha oss här.” (Larsson 25 april 2006).

De intervjuer som jag genomfört med personer aktiva inom politik eller förvaltning under 1974-1980 visar att sammanslagningen uppfattades som illegitim och att det aldrig växte fram någon gemensam identitet och gemenskap. Istället såg tjänstemännen och politikerna i viss mån på varandra som uppdelade i ett vi och dom. Intervjun med Kjell Erik Edblom visar samtidigt att det vardagliga arbetet trots allt fungerade relativt väl efter en uppstartsperiod. Intervjuerna ger dock ingen indikation på ifall deltagande förbättrades eller försämrades.

4.3 Sammanfattning

Sammanlagt visar det insamlade materialet på att kommunsammanslagningen 1974 av Åsele, Dorotea och Fredrika var illegitim och skapade en kommun inom vilken det inte växte fram någon legitimitet för den politiska indelningen. En avgörande anledning till detta var avsaknaden av en gemensam identitet vilket underblåstes av sammanslagningen. En avsaknad av gemenskap och samförstånd transformerades i många politiska frågor till öppna motsättningar där skiljelinjen mellan vi och dom blev allt starkare under tiden kommunerna satt ihop. Det finns inget som indikerar i det studerade materialet att det politiska deltagandet skall ha förändrats men förutsättningarna för deltagande påverkades negativt. Sammanslagningen skapade större avstånd, färre valda politiker och färre tjänstemän. Dessa variabler visar på att möjligheterna till politiskt deltagande underminerades – men samtidigt är det inget i materialet som påvisar att detta skedde. Det är fullt möjligt att kontroversen om kommunsammanslagningen mycket väl kan ha ökat det totala politiska deltagandet.

5 Nu – Storkommun på 2000-talet?

Detta kapitel behandlar frågan om en framtida kommunal sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun utifrån intervjuer med nutida kommunala företrädare samt en kvantitativ undersökning bland ortsbefolkningarna. Kapitlet bygger inte vidare på föregående kapitel utan verkar som ett komplement. Samtidigt så har tiden 1974-80 haft ett stort och i många fall avgörande inflytande på ett stort antal av såväl de innevånare som de politiker som utgör materialet till detta kapitel. På så sätt är kapitlet nära sammanlänkande och de insikter som framträder i föregående kapitel behövs för att förstå varför vissa politiker resonerar som de gör.

5.1 Intervjuer – Kommunala företrädare

Sammanlagt har jag intervjuat nio personer för detta stycke men redan under intervjuerna framträdde ett tydligt mönster. Samtliga företrädare förutom Åke Nilsson och Lorentz Andersson uttryckte ett motstånd till en sammanslagning, samtliga med liknande motiveringar och utgångspunkter. Jag har därför valt att huvudsakligen fokusera på de tre skilda åsiktsbildningarna som framträder snarare än att tydliggöra alla individers resonemang. I analysen låter jag främst tre individer²⁹ representera dessa åsiktsbildningar, primärt för att de utgör goda representanter för sin åsiktsbildning dels för att det givna utrymmet inte tillåter en vidare analys.

Kvantitativt sett finns det alltså ett stort legitimitetsproblem bland de valda politikerna eftersom alla kommunala företrädare undantaget Åke Nilsson tar ställning emot en sammanslagning i varierande grad.

Ett av de argument som ständigt förs fram av dem som tar ställning emot en sammanslagning är de ökade avstånden en sammanslagning kommer att innebära. Bert-Rune Dahlberg framför det på följande sätt:

”Alltså i Norrland är det helt fel att slå ihop kommunerna. Alltså i Norrland blir det sådana avstånd att det blir ju helt omöjligt för folket att komma i kontakt med någon förtroendevald. Och de förtroendevalda kommer inte i kontakt med medborgarna heller. Jag tycker det är en viktig bit att man har kontakt med folket, de man företräder. Vi skall ju föra folkets talan. Då måste vi ju kunna höra vad folk vill [...] och ju längre ifrån de kommer så är jag rädd att

---

²⁹ Åke Nilsson, Lorentz Andersson och Bert-Rune Dahlberg (se vidare bilaga 1).

demokratifrågan försvinner. Att det blir så långt mellan beslutfattarna och kommunmedborgarna att – äh, det är inte lönt, det tar för lång tid att komma fram dit jag vill komma. Som innebär att man kommer att skita i det. Man rullar bara på och följer med.” (Dahlberg 27 april 2007).

Varken Åke Nilsson eller Lorentz Andersson är dock speciellt imponerad över argument i linje med det som Bert-Rune Dahlberg framför ovan. Åke Nilsson för fram följande motargument:

”Jag har svårt att förstå. Jag har grunnat på det där med lokala demokratin. Jag menar Vilhelmina kommun är större till ytan än Åsele och Dorotea tillsammans. Och jag har aldrig hört att någon medborgare i Kittelfjäll eller Dikanäs eller Klimpfjäll som ligger mellan 10 till 12 mil ifrån Vilhelmina har uttryckt ett demokratiunderskott. Utan vi har ju välrepresenterat hela kommunen geografiskt inom beslutande församlingarna. Jag ser egentligen inte att det skulle vara ett hinder med demokratin. Jag förstår inte. Jag ser inte det. [...] Men frågan är ju blir demokratin mindre för det [hur många som sitter i fullmäktige] eller beror det på hur man sätter ihop kommunstyret. Om man har kommundelsförvaltningar. Ja menar att det finns ju former för det. Men alltså närheten till medborgarna. Jag vet inte. Från Vilhelmina till Fredrika är det tolv mil och det är tolv mil från Vilhelmina till Kittelfjäll [som är del av Vilhelmina kommun]. Och inte skulle det bli sämre demokrati till Fredrika än till Kittelfjäll. Jag har svårt att förstå det.” (Nilsson 2 maj 2006).

De olika synerna på avstånd och deltagande och hur det skulle påverka den lokala demokratin vid en eventuell kommunsammanslagning skiljer sig alltså åt. Men egentligen pratar dom inte riktigt om samma sak. Bert-Rune Dahlberg ser framför sig en sammanslagning av samma slag som den som förenade Dorotea, Åsele och Fredrika mellan 1974 och 1980. Åke Nilsson ser istället att det finns andra sätt att organisera en sammanslagning för att behålla en nära länk med medborgarna såsom citatet ovan visar.

Det finns anledning att sluta sig till att en sammanslagning oberoende av hur kommunstyret organiseras skulle öka avstånden mellan kommunal förvaltning, politiker och folket. Men samtidigt skulle lokala servicekontor, kommundelsnämnder kunna överbygga ett stort antal av dessa avstånd. På så sätt har både Dahlberg och Nilsson rätt.

Gällande identitetsfrågan så är det tydligt att det finns en delning mellan de som deltog eller levde under sammanslagningen 1974 – 80 och de som inte gjorde det, dvs. de intervjuade företrädarna för Vilhelmina kommun³⁰ och Lorentz Andersson. På tal om sammanslagningen 74-80 noterar Åke Nilsson följande:

---

³⁰ Åke Nilsson och Gunnar Hörnlund. Värt att notera är att Gunnar Hörnlund inte förespråkar en kommunsammanslagning till viss del på grund av de dåliga erfarenheterna från 74-80.

”Jag tror att det är gamla, jag vetifan vad det berodde på. Det har jag inte brytt mig om att fundera så jättemycket på. Jag har noterat att det var upprörda känslor men jag har inte riktigt förstått varför.”

– När jag intervjuade en tjänsteman som var med under sammanslagningen så berättade han att vissa delvis maskade efter sammanslagningen.

”Ja, för mig är det så absurt att jag fattar det inte.” (Nilsson 2 maj 2006).

Lorentz Andersson har liknande tankegångar och har svårt att se hur det skulle kunna ske igen:

”Nej det tror jag inte. Däremot så finns det naturligtvis en, en situation där man måste försöka se till att man är överens om var tyngdpunkten är. Och skulle det bli ökad samverkan eller sammanläggning så är det ju idag ingen tvekan om att det är Vilhelmina kommun som är den centrala orten för den kommunen. Medan det i sammanläggningen Dorotea Åsele så var det ju så att man ifrån Dorotea inte var beredd att acceptera Åsele och Åsele inte var beredd att acceptera Dorotea. Det blev konflikter på grund av det.” (Andersson 15 maj 2006).

Men tiden 1974-80 har brännmärkt alla motståndare till en sammanslagning. Bert-Rune Dahlbergs ord att ”[d]et var för mycket tjafs. Alltså stridigheterna var för stora mellan Åsele och Dorotea.” är återkommande hos alla de kommunala företrädare som motsätter sig en sammanslagning.³¹ (Dahlberg 27 april 2006). Många motståndare framför också en rädsla för att en sammanslagning skall leda till centralisering och att det är i utkanten som neddragningarna först kommer att komma.

Men samtidigt finns det ett längre perspektiv, att om den negativa utvecklingen som vi ser idag fortsätter så kommer en sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina inte att hjälpa.

”Och tittar man 25 år framåt så ser det ju inte så vidare ut. Om man följer den negativa trenden. Och då är det klart. Då är vi 4500 personer i dessa tre kommuner. Och ska vi då hålla på att pinas eller ska vi gå in i ännu större regioner. Om man nu har denna synen.” (Dahlberg 27 april 2007).

Det är tydligt att tiden 1974-80 verkar avskräckande på många politiker. Som såg de stridigheter som utvecklades och hur kampen aldrig dog eftersom kommunerna aldrig riktigt integrerades. Att riskera detta igen när framtiden är så pass osäker som många av de tillfrågade kommunala företrädarna upplever den är inget de strävar efter. Främst är det så som tidigare påpekats de som inte var med om sammanslagningen 74-80 som idag ser positivt på en sammanslagning. Men det är också så att det är dom som inte själva skulle förlora något på en sammanslagning som ser det som en möjlighet. Det kan

---

³¹ Dvs. samtliga kommunala företrädare utom Åke Nilsson som är mera öppen för möjligheten till en sammanslagning.

tyckas naturligt att företrädare för Åsele och Dorotea kommun inte ser ljust på en sammanslagning som skall leda till att deras egen kommun försvann.

Men detta visar om inte annat på att det finns en avsaknad av en gemensam identitet. Det finns idag inte en känsla av att de kommunala företrädarna tillhör samma enhet. Ett vi och dom tänkande är i stor grad fortfarande närvarande.

5.1.1 Sammanfattning

Mina djupintervjuer med kommunala och en statlig företrädare visar på att det inte finns någon legitimitet bland kommunala företrädare för en kommunsammanslagning. En majoritet av dessa företrädare tror vidare att det demokratiska deltagandet kommer att försvåras vid en sammanslagning även om det finns avvikande röster. Intervjuerna visar också på att det fortfarande inte finns någon gemensam identitet mellan de tre kommunerna även om skiljelinjerna idag är mindre än tidigare.

5.2 Kvantitativ analys – Enkäten

Analysen av det kvantitativa momentet, det vill säga den genomförda enkätundersökningen, presenteras i detta kapitel som är indelat efter min demokratiska idealtyps beståndsdelar – legitimitet, identitet och deltagande.

5.2.1 Legitimitet

Enkätundersökningen påvisar ett svagt folkligt stöd för en sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun (se tabell 4.1 och 4.2). Totalt anser nästan 52 procent av den samlade befolkningen att de skulle rösta nej till ett förslag om sammanslagning om den hölls idag. Innevånarna i Dorotea kommun är mest negativ medan innevånarna i Vilhelmina är minst negativa till en sammanslagning. I såväl Åsele som Dorotea finns det en majoritet emot en sammanslagning medan skillnaden är för liten i Vilhelmina för att det säkert skall gå att avgöra vilken sida som är störst.

Tabell 4.1 visar hur de tillfrågade indikerade att de skulle rösta om det vore val vid svarstillfället.

Tabell 4.1 Om det vore folkomröstning idag gällande ett förslag att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun – hur skulle du då rösta? (Uppdelat per kommun).³²

---

³² Frågan besvarad av 512 (av 633) personer

	Ja	Nej	Blankt/inte alls
Åsele	35,1 %	53,3 %	11,7 %
Dorotea	23,6 %	67,3 %	9,1 %
Vilhelmina	40,3 %	44,0 %	15,7 %
Sammanlagt ³³	35,2 %	51,8 %	13,1 %

Även om det i Vilhelmina kommun inte finns en klar majoritet för eller emot en sammanslagning så indikerar tabell 4.2 att ett förslag om att slå ihop kommunerna uppfattas som mer negativt än positivt. Detta gäller för samtliga kommuner där fler än dubbelt så många är mycket negativt inställda till ett förslag att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun som antalet som är mycket positivt inställda.

Samtidigt är en fjärdedel av de tillfrågade varken positivt eller negativt inställda till förslaget vilket indikerar att en stor andel av befolkningen inte tycker att det finns tillräckligt med information för att ta ställning i frågan, alternativt inte intresserar sig för frågan. Om dessa personer är rörliga, men ännu inte finner att det finns tillräckligt med information så skulle de kunna skifta opinionsläget.

Tabell 4.2 Hur skulle du ställa dig till ett förslag att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun? (Uppdelat per kommun).³⁴

	Mycket negativt	Ganska negativt	Varken positivt eller negativt	Ganska positivt	Mycket positivt
Åsele	25,8 %	16,8 %	26,5 %	21,9 %	9,0 %
Dorotea	40,0 %	22,7 %	14,6 %	13,6 %	9,1 %
Vilhelmina	20,5 %	17,7 %	23,3 %	24,5 %	14,1 %
Sammanlagt	26,3 %	18,5 %	22,4 %	21,4 %	11,5 %

Tabell 4.3 och 4.4 indikerar att det inte är en förväntan om försämrade ekonomi som är anledningen till befolkningens negativa inställning till en kommunsammanslagning. Snarare så förväntar sig nästan 40 % av den sammanlagda befolkningen att ekonomin skulle påverkas positivt av en kommunsammanslagning. Detta skall jämföras med ungefär 28 % som anser att ekonomin kan komma att utvecklas ganska eller mycket negativt. Samtidigt tror nära 30 procent att den ekonomiska utvecklingen inte kommer påverkas negativt eller positivt, alternativt inte anser att de kan ta ställning till frågan.

Sambanden sätts i perspektiv när tabell 4.4 studeras. Där framgår det att nästan hälften av de tillfrågade inte tror att en sammanslagning skulle ha någon effekt på demokratin i de studerade kommunerna. Samma tendenser går att utröna i tabell 4.4 som i de tidigare studerade. Doroteaborna är mest negativt inställda, med över en fjärdedel som anser att en sammanslagning

³³ Med "Sammanlagt" hänvisas till det sammanlagda resultatet för svarande från Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun.

³⁴ Frågan besvarad av 514 (av 633) personer

skulle få mycket negativa konsekvenser för demokratin. Samtidigt är det endast 3,2 % av den sammanlagda befolkningen som anser att en sammanslagning skulle få mycket positiva demokratiska konsekvenser. Sammantaget framgår det att även om de tillfrågade anser att en sammanslagning skulle få positiva ekonomiska konsekvenser så tror de samtidigt att demokratin skulle bli lidande.

Det finns således anledning att utgå ifrån att en sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun har en svag legitimitet. Endast bland de tillfrågade från Vilhelmina finns det viss legitimitet för en sammanslagning.

Tabell 4.3 Vilken effekt tror du en sammanslagning av Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun skulle ha på dessa kommuners ekonomi? (Uppdelat per kommun).³⁵

	Mycket negativt	Ganska negativt	Varken positivt eller negativt	Ganska positivt	Mycket positivt
Åsele	7,8 %	18,2 %	29,9 %	34,4 %	9,7 %
Dorotea	17,4 %	20,2 %	35,8 %	21,1 %	5,5 %
Vilhelmina	7,8 %	16,8 %	34,0 %	31,6 %	9,8 %
Sammanlagt	9,9 %	18,0 %	33,1 %	30,2 %	8,9 %

Tabell 4.4 Vilken effekt tror du en sammanslagning av Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun skulle ha på demokratin i dessa kommuner? (Uppdelat per kommun).³⁶

	Mycket negativt	Ganska negativt	Varken positivt eller negativt	Ganska positivt	Mycket positivt
Åsele	11,7 %	29,2 %	44,2 %	13,0 %	2,0 %
Dorotea	26,9 %	31,5 %	33,3 %	6,5 %	1,9 %
Vilhelmina	9,6 %	17,6 %	56,9 %	11,3 %	4,6 %
Sammanlagt	14,0 %	24,2 %	47,9 %	10,8 %	3,2 %

5.2.2 Deltagande

Min analys av hur *deltagande* som variabel skulle påverkas vid en eventuell sammanslagning utgår i detta kvantitativa moment ifrån en kombination av hur de som besvarat enkäten idag deltar i delar av den demokratiska processen och hur den kan komma att påverkas av en kommunsammanslagning. Deltagande i den politiska processen, såsom aktivitet i politiska nämnder och utskott har inte studerats eftersom politiskt aktiva bedömdes utgöra en för liten del av de tillfrågade. Enkätundersökningen riktade istället in sig på hur möjligheten till att ta del av

---

³⁵ Frågan besvarad av 507 (av 633) personer

³⁶ Frågan besvarad av 501 (av 633) personer

den offentliga servicen på hemorten värderas samt i vilken utsträckning de tillfrågade idag försöker påverka den politiska utvecklingen.

Tabell 7.5 ger uttryck för att en överväldigande majoritet de tillfrågade (>80 %) inte besöker kommunen och dess administrativa funktioner mer än en eller ett par gånger om året.

Tabell 7.5 Hur ofta besöker du fysiskt (i person) kommunen (t.ex. tillstånd och administration) för att få dina ärenden tillgodosedda? (Uppdelat per kommun).³⁷

	Sällan eller aldrig	En eller ett par gånger om året	En eller ett par gånger i månaden	En eller ett par gånger i veckan	I stort sett varje dag	Övrigt
Åsele	39,2 %	46,9 %	8,4 %	2,8 %	2,1 %	0,7 %
Dorotea	38,4 %	41,4 %	10,1 %	3,0 %	1,0 %	6,1 %
Vilhelmina	33,0 %	46,1 %	17,2 %	1,4 %	1,4 %	0,9 %
Sammanlagt	36,1 %	45,3 %	12,9 %	2,2 %	1,5 %	2,0 %

Att kommunens administrativa funktioner besöks i så pass liten omfattning av de tillfrågade kan ha påverkat de tillfrågandes inställning till att resa till en annan kommun för att få dessa ärenden tillgodosedda. Trots det så är en majoritet negativt inställd till att behöva företa en sådan resa (tabell 7.6), men det är intressant att notera att tendenserna i tabell 7.6 inte överensstämmer med hur de tillfrågade ställer sig i frågan om en eventuell kommunsammanslagning. Även om de tillfrågade från Dorotea är mest negativa till att behöva resa för att besöka någon av kommunens administrativa funktioner så är de tillfrågade från Åsele förhållandevis positiva även om det är sannolikt att ett nytt kommuncenter inte skulle bli Åsele kommun. Bland dem som kommenterat frågan så framgår det att ett antal anser att de skulle kunna tänka sig att resa till en annan kommun om det skulle finnas bättre service och kompetens där, kanske speciellt eftersom en majoritet besöker kommunens administrativa funktioner mindre än ett par gånger om året.

Ett antal tillfrågade menar vidare att en sammanslagning inte skulle behöva innebära att innevånarna skulle behöva resa till en annan kommun för att få ärenden tillgodosedda eftersom det med lätthet skulle kunna etableras servicekontor i de olika centralorterna. Denna utgångspunkt är naturligtvis korrekt, men samtidigt är det intressant att notera att över 20 % av de tillfrågade trots allt skulle kunna tänka sig att resa till en annan kommun för att besöka kommunens administrativa funktioner. En resa som kan innebära en bilfärd på upp till 30 mil (men oftast 12-14 mil) tur och retur.

---

³⁷ Frågan besvarad av 457 (av 633) personer

Tabell 7.6 Skulle du kunna tänka dig att resa till en annan kommun (Åsele, Dorotea, eller Vilhelmina) för att kunna besöka kommunens enheter (t.ex. tillstånd och administration) för att få dina ärenden tillgodosedda?(Uppdelat per kommun).³⁸

	Ja	Nej	Kanske	Vet ej	Övrigt
Åsele	24,5 %	31,5 %	28,7 %	12,6 %	2,8 %
Dorotea	14,0 %	51,0 %	21,0 %	14,0 %	0,0 %
Vilhelmina	23,3 %	43,7 %	19,1 %	9,8 %	4,2 %
Sammanlagt	21,6 %	41,5 %	22,5 %	11,6 %	2,8 %

Även tabell 7.7 understryker tendensen att det finns en minoritet på upp till 30 % som är villig att besöka kommunala enheter på andra orter än sin egen, men samtidigt så tycker upp till 70 % att det är viktigt att kunna besöka kommunala enheter på sin egen ort.

Tabell 7.7 Hur viktigt är det för dig att i person kunna besöka kommunens enheter (t.ex. tillstånd och administration) på din egen ort? (Uppdelat per kommun).³⁹

	Helt oviktigt	Ganska oviktigt	Ganska viktigt	Mycket viktigt
Åsele	4,9 %	34,7 %	38,9 %	21,5 %
Dorotea	10,1 %	12,1 %	46,5 %	31,3 %
Vilhelmina	6,1 %	23,3 %	47,4 %	23,2 %
Sammanlagt	6,6 %	24,5 %	44,5 %	24,5 %

Tabell 7.8 och 7.9 påvisar att det idag finns ett förhållandevis starkt politiskt engagemang bland de tillfrågade när hälften uppger att de under det senaste året kontaktat antingen en politiker eller tjänsteman. Av dem som kontaktat en politiker har 84,9 % även kontaktat en tjänsteman, samtidigt som 76,1 % av dem som kontaktat en tjänsteman även kontaktat en politiker. Jag vill mena att detta visar på ett starkt politiskt engagemang bland de tillfrågade.

Samtidigt är det 24,8 % som engagerat sig politiskt för att påverka något förhållande vilket får betecknas som en hög siffra (jmf. SCB 2003 s. 541).⁴⁰

Sammanfattningsvis så visar detta stycke att det finns ett visst stöd för deltagande i det politiska livet över de nuvarande kommungränserna. Samtidigt menar en kvalificerad majoritet av de tillfrågade att de inte kan tänka sig att resa för att få sina ärenden tillgodosedda.

Enkäten ger därför inga entydiga svar på hur de tillfrågades deltagande skulle påverkas av en kommunsammanslagning, men det finns såsom påvisats

³⁸ Frågan besvarad av 458 (av 633) personer

³⁹ Frågan besvarad av 458 (av 633) personer

⁴⁰ Bland de tillfrågade som angett att de under det senaste året engagerat sig politiskt så är 74,3 % partipolitiskt engagerade, till skillnad mot 34,9 % totalt bland de tillfrågade. Detta visar att det främst är partipolitiskt engagerade som engagerat sig politiskt i syfte att påverka något förhållande.

anledning att anta att deltagandet bland en majoritet av de tillfrågade skulle påverkas negativt.

Tabell 7.8 Har du under det senaste året haft kontakt med någon tjänsteman eller politiker i syfte att påverka något förhållande? (Uppdelat per kommun).⁴¹

	Politiker		Tjänstemän	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Åsele	41,4 %	58,6 %	47,8 %	52,2 %
Dorotea	36,3 %	63,7 %	41,8 %	58,2 %
Vilhelmina	44,8 %	55,2 %	47,4 %	52,6 %
Sammanlagt	41,6 %	58,4 %	46,3 %	53,8 %

Tabell 7.9 Har du under det senaste året engagerat dig politiskt för att påverka något förhållande? (Uppdelat per kommun).⁴²

	Ja	Nej
Åsele	23,5 %	76,5 %
Dorotea	22,1 %	77,9 %
Vilhelmina	27,4 %	72,6 %
Sammanlagt	24,8 %	75,2 %

5.2.3 Identitet

Detta stycke ämnar besvara i vilken utsträckning de tillfrågade ser sig som bärare av en gemensam identitet.

Tabell 7.10 visar på att det finns relativt stora skillnader i hur de tillfrågade anser att de kan lita på människor i en annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina). Emedan Åseleborna i störst utsträckning anser att man kan lita på människor i en annan kommun så är det bara hälften så många Doroteabor som anser att de i allmänhet kan lita på boende i en annan kommun. Detta utslag är intressant eftersom det inte följer den tendens som visat sig för stödet av eller motståndet emot en kommunsammanslagning främst i form av att det är fler tillfrågade boende i Åsele än Vilhelmina kommun som anser att de absolut eller till viss del kan lita på boende i annan kommun.

Av de personer som svarat Ja, till viss del eller Ja, absolut så skulle 49,9 % rösta nej och 36,6 % rösta ja vid en folkomröstning om en kommunsammanslagning. 57,0 % av dem som anser att de i allmänhet absolut inte eller i stort sett inte kan lita på boende i annan kommun skulle rösta nej

---

⁴¹ Frågan besvarad av 486 (av 633) personer.

⁴² Frågan besvarad av 483 (av 633) personer.

vid en folkomröstning om en kommunsammanslagning. 31,1 % skulle rösta ja.

Detta visar på ett svagt samband mellan tillit och stöd för en sammanslagning. Bland de tillfrågade som anser att de i allmänhet kan lita på boende i en annan kommun är stödet som störst för en kommunsammanslagning. Detta kan te sig rätt naturligt – vad som utmärker sig mer är dock att så pass många av de tillfrågade som inte anser att de kan lita på boende i en annan kommun trots allt är för en sammanslagning. Men tanke på att så få (12,8 %) angett att de i allmänhet inte kan lita på boende i annan kommun så representerar de som förespråkar en sammanslagning men inte anser att de kan lita på de boende i de andra kommunerna trots allt en minoritet.

Tabell 7.10 Anser du i allmänhet att man kan lita på människor som bor i en annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina)? (Uppdelat per kommun).⁴³

	Nej, Absolut inte	Nej, i stort sett inte	Ja, till viss del	Ja, Absolut
Åsele	2,6 %	8,4 %	52,3 %	36,8 %
Dorotea	7,3 %	10,1 %	64,2 %	18,3 %
Vilhelmina	2,9 %	9,2 %	60,2 %	27,7 %
Sammanlagt	3,4 %	9,4 %	62,1 %	25,1 %

I undersökningen framkommer det att bland de tillfrågade så är de som besöker en annan av de tre kommunerna en gång i månaden eller oftare jämfört med dem som endast besöker en annan kommun en eller ett par gånger om året eller mer sällan *mer positivt inställda* till en kommunsammanslagning (se tabell 10.11 och 10.12).

Tabell 10.11 Om det vore folkomröstning idag gällande ett förslag att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun – hur skulle du då rösta? (Uppdelat per kommun).⁴⁴ Filtrerat för svarande som besöker en annan kommun än sin egen av Åsele, Dorotea och Vilhelmina en gång i månaden eller oftare.

	Ja	Nej	Blankt/inte alls
Sammanlagt ⁴⁵	40,7 %	46,4 %	13,0 %

Tabell 10.12 Om det vore folkomröstning idag gällande ett förslag att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun – hur skulle du då rösta? (Uppdelat per kommun).⁴⁶ Filtrerat för svarande som besöker en annan

⁴³ Frågan besvarad av 475 (av 633) personer. Detta är den del av fråga 59 från enkäten (se appendix 6).

⁴⁴ Frågan besvarad av 220 (av 633) personer efter filtrering.

⁴⁵ Med "Sammanlagt" hänvisas till det sammanlagda resultatet för svarande från Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun.

⁴⁶ Frågan besvarad av 413 (av 633) personer efter filtrering.

kommun än sin egen av Åsele, Dorotea och Vilhelmina en eller ett par gånger om året eller mer sällan.

	Ja	Nej	Blankt/inte alls
Sammanlagt	31,1 %	55,7 %	13,2 %

Detta tycks indikera att de som oftare än andra bland de tillfrågade besöker en annan än sin egen av de tre studerade kommunerna är mer positivt inställda till en sammanslagning. Denna tendens undergrävs dock av en analys av tabell 10.13 där det framkommer att bland dem som umgås med boende i någon av de två andra kommunerna en gång i månaden eller oftare är mer negativa⁴⁷ till en kommunsammanslagning än de som umgås med boende i de andra kommunerna ett par gånger om året eller färre.⁴⁸

Dessa data tyder således istället på att det inte tycks finnas någon direkt koppling mellan inställning till en kommunsammanslagning och interaktion mellan invånarna i de olika kommunerna bland de tillfrågade.

Tabell 7.13 Hur ofta umgås du med personer bosatta i en annan kommun (Åsele, Vilhelmina och Dorotea)? (Uppdelat per kommun).⁴⁹

	Sällan eller aldrig	En eller ett par gånger om året	En eller ett par gånger i månaden	En eller ett par gånger i veckan	I stort sett varje dag
Åsele	12,9 %	23,1 %	43,5 %	15,0 %	5,4 %
Dorotea	14,7 %	25,5 %	35,3 %	11,8 %	12,7 %
Vilhelmina	19,4 %	22,1 %	30,0 %	17,5 %	11,1 %
Sammanlagt	16,3 %	23,2 %	35,4 %	15,5 %	9,7 %

Tabell 7.14 visar att det bland de tillfrågade finns en omfattande negativ inställning till att bo i en annan kommun än sin egen (av Åsele, Dorotea eller Vilhelmina). Detta indikerar inte minst att de tillfrågade inte uppfattar orterna sammanhörande på ett sätt att de ställer sig likgiltiga till vilken kommun de bor i. De tillfrågade är betydligt mer positivt inställda till att flytta inom den egna kommunen, eller till annan kommun i Västerbotten eller Sverige (se fråga 30 i bilaga 7).

Tabell 7.15 visar i viss utsträckning på att det finns en upplevd gemenskap bland de tillfrågade eftersom så pass många skulle försvara ortens kommuninnevånare om de anklagades för att vara inkompetenta. Ett rimligt antagande är att ifall det inte fanns någon samhörighet och känsla av gemensam identitet så skulle färre försvara den egna kommunens innevånare.

⁴⁷ 54,2 % skulle rösta nej till en kommunsammanslagning. 33,6 % skulle rösta ja.

⁴⁸ Av dessa skulle 48,9 % rösta nej till en kommunsammanslagning. 37,0 % skulle rösta ja.

⁴⁹ Frågan besvarad av 469 (av 633) personer. Detta är den del av fråga 31 från enkäten (se appendix 6).

Sammanfattningsvis så tyder detta kapitel på att det finns ett vi och dom tänkande bland de tillfrågade. Det finns inget stöd för att de tillfrågade skulle uppfatta sig själva som del av en gemensam identitet, utan det tycks finnas en klar uppfattning av att de tillhör sin egen kommun med vilken de själva identifierar sig i någon utsträckning. Enkätsvaren ger dock inga tydliga svar på frågan om i vilken utsträckning identitetsfrågan spelar roll i uppfattningen kring hur de tillfrågade ställer sig i frågan om en eventuell kommunsammanslagning.

Tabell 7.14 Hur ställer du dig till att bo i en annan kommun (Åsele, Vilhelmina och Dorotea)? (Uppdelat per kommun).⁵⁰

	Mycket negativt	Ganska negativt	Verken positivt eller negativt	Ganska positivt	Mycket positivt
Åsele	18,1 %	30,9 %	34,2 %	13,4 %	3,4 %
Dorotea	32,4 %	32,4 %	19,6 %	11,8 %	3,9 %
Vilhelmina	35,2 %	33,8 %	21,0 %	6,8 %	3,2 %
Sammanlagt	29,1 %	32,6 %	24,6 %	10,0 %	3,4 %

Tabell 7.15 Om en person från en annan kommun (Åsele, Dorotea, eller Vilhelmina) ansåg att kommuninnevånarna i din kommun var odugliga – hur starkt skulle du då försvara kommuninnevånarna i din kommun? (Uppdelat per kommun).⁵¹

	Inte alls	Inte särskilt starkt	Ganska starkt	Mycket starkt
Åsele	3,3 %	24,7 %	50,7 %	21,3 %
Dorotea	5,9 %	25,5 %	38,2 %	30,2 %
Vilhelmina	6,0 %	18,0 %	50,2 %	25,8 %
Sammanlagt	5,1 %	21,8 %	47,8 %	25,4 %

5.2.4 Analys och sammanfattning

Den genomförda enkätundersökningen visar att den demokratiska idealtypens tre delar i någon grad alla skulle påverkas negativt. Legitimiteten bland de tillfrågade för en sammanslagning är svag samtidigt som det inte tycks finnas någon gemensam identitet. Även om det finns ett visst stöd för politiskt deltagande över dagens kommungränser så finns det anledning att anta att en majoritet skulle påverkas negativt i sitt politiska deltagande.

Den genomgående tendensen bland en majoritet av dem som besvarat enkätundersökningen är att det inte finns något stöd för en sammanslagning. Men enkäten visar samtidigt att det finns ett stöd bland en relativt stor minoritet.

---

⁵⁰ Frågan besvarad av 472 (av 633) personer. Detta är den del av fråga 30 från enkäten (se appendix 6).

⁵¹ Frågan besvarad av 469 (av 633) personer.

Det enda material som min undersökning kan jämföras mot är en enkätundersökning genomförd av Västerbottensnytt som visar på att ”46 procent [...] skulle rösta ja om det hölls en folkomröstning om frågan idag. 27 procent säger att de skulle rösta nej och 25 procent vet inte.” (Müller 24 januari 2006). Materialet är dock inte entydigt för Dorotea kommun där felmarginalerna är för stora. Arne Müller, planeringsredaktör för Västerbottensnytt, skriver i ett debattinlägg att det bortfall på fyrtio procent som skedde under undersökningen inte skapar några statistiska problem (Müller 26 januari 2006). Det är inte ett korrekt antagande eftersom bortfall leder till att resultaten blir systematiskt orepresentativa. Med 99 procents konfidensintervall blir det ungefär en 4 procents felmarginal vid ett fyrtioprocentigt bortfall. Västerbottensnytt:s undersökning genomfördes med hjälp av slumpmässiga samtal till det fasta telefonnätet. Samtidigt har sju procent av befolkningen och var tredje person i ett hushåll där alla är under 26 år valt bort den fasta telefonen (Larsson och Öst 2006 s. 18f). Detta indikerar att undersökningen Västerbottensnytt genomförde har ett inneboende statistiskt fel för åldersgruppen 18 – 26 år.

Vidare så genomfördes Västerbottensnytt:s undersökning precis när frågan återigen blivit aktuell, emedan min undersökning genomfördes när den mest intensiva debatten lagt sig.

De inbyggda problemen i den undersökning Västerbottensnytt genomförde som vrider undersökningen mot den äldre delen av populationen samt att undersökningen genomfördes vid ett annat tillfälle gör den svår att jämföra med min undersökning. Detta innebär inte att resultaten är ointressanta, utan endast att de svårligen kan jämföras med resultaten från min enkätundersökning. Västerbottensnytt:s enkätundersökning vägs in i den sammanfattande och avslutande analysen i nästa kapitel.

6 Sammanfattande och avslutande analys

Detta kapitel ämnar sammanföra resultatet från analysen av tidningsmaterialet, intervjuerna och det kvantitativa materialet och tydligt inordna det under min demokratiska idealtyp för att avgöra hur den skulle påverkas av en kommunsammanslagning. Detta resultat relateras sedan till delar av den tidigare forskningen på området.

6.1 Legitimitet

Det resultat som framträder i denna uppsats är som tydligast vad gäller en sammanslagningens effekt på legitimiteten för det politiska systemet. Denna studie visar att det bland en majoritet av de studerade kommunernas företrädare⁵² inte finns någon legitimitet för en kommunsammanslagning. Likväl så indikerar den genomförda enkätundersökningen att det inte finns något stöd för en sammanslagning bland de tillfrågade vilket i viss grad kan extrapoleras till innevånarna i de tre kommunerna. En enkätundersökning av Västerbottensnytt står delvis i motsättning till dessa resultat, men indikerar samtidigt att det bland befolkningen inte finns ett starkt stöd för en sammanslagning.

Studien av kommunsammanslagningen 1974-80 visar på vilka legitimitetsproblem en sammanslagning av inte minst Åsele och Dorotea kan drabbas av. Det stora folkliga motstånd som mobiliserades först mot en sammanslagning och sedan för en kommunindelning visar på hur viktigt det är att det finns legitimitet för kommunstrukturen och dess styre bland en majoritet av innevånarna.

6.2 Deltagande

Analysen av det insamlade materialet visar på att möjligheterna till deltagande försämrades under sammanslagningen 1974-80, men ingenting om hur det faktiska deltagande påverkades. Den genomförda enkätundersökningen visar att det finns anledning att anta att deltagandet kommer att

---

⁵² Se bilaga 1.

påverkas negativt av en sammanslagning, ett antagande som en majoritet av de kommunala företrädarna ställer sig bakom.

Sammanlagt går det dock inte att dra några slutsatser om hur deltagandet skulle påverkas av en sammanslagning eftersom det i stor utsträckning är beroende av hur ett kommunstyre skulle organiseras efter en sammanslagning. Materialet har dock visat att det finns starka anledningar att anta att möjligheterna till deltagande och det faktiska deltagandet skulle försämrats om en kommunsammanslagning genomfördes efter samma principer som kommunsammanslagningen 74-80.

6.3 Identitet

Att frånvaron av en gemensam identitet var en starkt bidragande orsak till kommunindelningen 1980 visar det insamlade materialet med tydlighet. Enkätundersökningen visar på att det finns ett vi och dom tänkande bland de tillfrågade som i vissa aspekter är identitetsdrivande. Intervjuerna med de kommunala företrädarna understryker att det inte finns någon gemensam identitet utan att människor i första hand tillhör sin egen kommun. Det saknas en stark känsla av gemenskap och tillhörighet. Samtidigt visar materialet att denna uppdelning är betydligt mindre än vad den var under kommunsammanslagningen 74-80.

6.4 Tidigare forskning

De resultat som jag presenterat ovan är i viss utsträckning samstämmiga med tidigare forskning på området.

Konsekvenserna av kommunsammanslagningar på den lokala demokratin är i Sverige studerad i viss utsträckning. Framförallt är det *den Kommunaldemokratiska forskningsgruppen* (jmf. Gidlund 1983) och Peder Nielsens *Kommunindelning och Demokrati* (Nielsen 2003) som belyser frågan.

Jan-Erik Gidlund (1983) skriver i sin sammanfattning av *den Kommunaldemokratiska forskningsgruppens* resultat att den tydligaste effekten av kommundelningsreformerna var en minskning av antalet kommunala förtroendemän. Till detta kommer att en centralisering av all slags service har inneburit att samtidigt som servicen kraftigt förbättras under den studerade perioden så har dess tillgänglighet också försämrats för dem som bor utanför tätorten. Gidlund menar avslutande att det bestående värdet av reformen är den lokala integrationen och en ökad vilja att lösa problem över kommungränserna (Gidlund 1983 s. 90ff). Detta är delvis sant i fallet Åsele, Dorotea och Fredrika. Förvisso har indelningen skapat en starkare

samhörighet mellan Åsele och Fredrika, men samtidigt skapade den enorma skiljelinjer mellan Dorotea och Åsele.

Peder Nielsen framför i sin studie *Kommunindelning och Demokrati* (2003) att kommunstorlek har ett starkt samband med politiskt deltagande – att deltagande är som störst i små kommuner och minskar ju större kommunen blir (Nielsen 2003 s. 193). Studien påvisar också vissa samband gällande kommunstorlek och legitimitet – att legitimiteten är något större i små än större kommuner. Niensens resultat visar också på att små och närliggande ”enheter fungerar bättre ur gemenskapssynpunkt än stora och avlägsna enheter” (Ibid. s. 191). Slutligen visar Niensens studie att legitimiteten är som minst i stora flerkärniga kommuner och störst i små enkärniga (Ibid. s. 204).

Utvärdering av kommundelningar – erfarenheter av Motala och Åsele kommuners delning av Kommundepartementet (Holmgren 1981) visar på att det politiska deltagande ökade märkbart i Åsele efter delningen men inte i Dorotea (Ibid s. 45). Utvärderingen understryker problemen med sammanslagningen – att det politiska arbetet gick trögt för att det alltid fanns två läger. Kvoteringsstänkanden var satt i system vilket innebar att frågor som hade med utbyggnader eller förändringar alltid innebar att kompensation skulle ges till övriga kommundelar (Ibid. s. 18).

Slutligen framför Gunnel Gustavsson i *Blockreformens påverkan på förtroendemannakårens storlek och sammansättning* att representativiteten försämras bland de kommunala förtroendemännen i nybildade kommunblock. Det vill säga att andelen kvinnor på förtroendeposter minskar. Hon menar också att hennes material visar vidare väldigt tydligt hur avståndet mellan väljare och vald ökar i storkommunerna och att det politiska intresset bland gräsrotterna minskar högst oroendeväckande i kommunblocken (Gustavsson 1969).⁵³

Detta material understryker vad jag presenterat - att möjligheten till demokratiskt deltagande riskerar att påverkas negativt av en sammanslagning, den tidigare forskningen visar vidare att det faktiska deltagandet mycket väl kan komma att minska.

Att det finns en svag legitimitet för en kommunsammanslagning som jag visat komplimenteras av den forskning som redovisats ovan som visar att legitimiteten för ett styre försämras i större flerkärniga kommuner. Den tidigare forskningen understryker även att gemenskapen minskar i större kommuner vilket ligger i linje med vad jag indikerat.

---

⁵³ De senaste inläggen i debatten om kommunsammanslagningar är *Färre kommuner?* (Sundström och Tingvall 2006) och *Storleken som kommunalekonomiskt problem* (RKA 2006) som båda är delar av Ansvarsutredningen under ledning av Landshövding Mats Svegfors som undersöker ”den nuvarande samhällsorganisationens förutsättningar att klara de offentliga välfärdsåtagandena” (Ansvarskommittén 2006). Studierna ger dock ingen ytterligare insikt i hur en kommunsammanslagning påverkar den lokala demokratin eftersom båda studierna främst fokuserar på de ekonomiska aspekterna av kommunstorlek.

7 Slutsats

Syftet med denna uppsats är att avgöra vad för effekt en sammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun skulle få på den lokala demokratin – här såsom definierad av min demokratiska idealtyp.

Uppsatsen visar att den demokratiska enhet som skulle skapas av en kommunsammanslagning inte stämmer överens med den idealtyp som jag valt att konstruera. En storkommun bestående av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun riskerar att försvåra det demokratiska deltagandet samtidigt som deltagandet sannolikt kommer att minska vilket tidigare forskning visat. Det demokratiska styret i en storkommun skulle om den genomfördes idag påvisa bristande legitimitet och det skulle saknas en gemensam identitet i den nya kommunen.

Men samtidigt visar dessa resultat också på möjligheter eftersom alla dessa variabler i viss mån kan påverkas. Identiteter kan ändras visar tidigare kommunforskning, legitimitet kan skapas och deltagande kan förenklas och uppmuntras. Detta betyder att en sammanslagning med nödvändighet inte behöver innebära en försämrad demokrati såsom definierad av min demokratiska idealtyp. Snarare visar mina resultat på vilka faktorer som måste tas hänsyn till om man vill bibehålla eller stärka den lokala demokratin.

7.1 En sista reflektion

Det måste betonas att det som åsyftas här är analytiska snarare än statistiska generaliseringar. Inga anspråk görs för att hävda att de generaliseringar som gjorts och slutsatser som dragits här också gäller för andra kommuner än de studerade, för andra tidsperioder eller för andra demokratiska variabler.

Jag är ödmjuk inför det faktum att det är svårt att dra långtgående slutsatser utifrån ett enda fall. Det har heller inte varit mitt syfte med denna uppsats. Samtidigt bidrar studien kumulativt till den övergripande nomotetiska forskningen av kommunsammanslagningars effekt på den lokala demokratin.

Som sådan understryker den vad tidigare forskning visat, nämligen att fokuserar man på de tre demokratiska variablerna legitimitet, identitet och deltagande så påverkas dessa variabler negativt vid en kommunsammanslagning. Inte nödvändigtvis av processen som sådan utan av den demokratiska enhet som blir resultatet.

8 Slutnoter

ⁱ Denna konstruktion grundar sig på uppfattningen att det är avgörande för forskning att utgå från "[...] en strikt *begreppsbildning* och att det är nödvändigt att göra en skarp *åtskillnad mellan empirisk kunskap och värdeomdömen*." (Weber 1991 s. 96). Det normativa och det empiriska bör alltså hållas isär i största möjliga mån.

Max Weber, idealtypens fader, underströk att målet för vetenskapen måste vara att synliggöra våra sällningstaganden för att hjälpa såväl läsare som författaren att "synliggöra och reflektera över de yttersta värdeuppfattningar som författaren omedvetet utgår ifrån, samt måste utgå ifrån om denne vill vara konsekvent" (Weber 1991 s. 100). Jag delar denna epistemologiska uppfattning i många avseenden och tillstyrker även Webers påstående om att skapandet av medvetenhet kring dessa yttersta värderingar förmodligen är det sista "den vetenskapliga kritiken kan prestera utan att bli spekulativ" (Weber 1991 s. 100).

Detta resonemang har dock bara mening om man tror på värden (jmf. Weber 1991 s. 101). I motsats till ett positivistiskt tänkande som hävdar att objektiv kunskap om verkligheten är möjlig så utgår jag ifrån ett hermeneutiskt tänkande. Jag anser att sociala fenomenen måste tolkas som en del av de sammanhang som de är del av (Lundquist 1993 s. 40ff). Idealtypen ger en möjlighet att arbeta i gråzonen mellan nomotetisk och ideografisk vetenskap vilket passar min egen epistemologiska utgångspunkt väl (jmf. Peterson 1987 26f).

En idealtyp är en analytisk konstruktion som används för att skapa ordning i studier som har sitt fokus mot komplexa frågor och begreppsbildningar (Badersten 2002 s. 31, Lundquist 1993 s. 82). Idealtypen understryker kärnan i en fråga eller ett begrepp samtidigt som den utelämnar mindre viktiga aspekter (Badersten 2002 s. 31, Esaiasson et al. 2003 s. 154). Men en idealtyp är inte på något sätt en empirisk hypotes - idealtypen är istället en avsiktlig analytisk reduktion av verkligheten (Peterson 1987 s. 28ff). Även om idealtypen är inspirerad av normativt demokratiforskning så utger den sig inte för att avbilda den. Hur idealtypen normativt rättfärdigas är således inte av avgörande vikt för idealtypen i sig, vars existens till större del rättfärdigas av hurvida den är konsistent och i avsaknad av interna motsägelser – men framförallt i vilken grad den bidrar till ökad förståelse av det studerade problemet (jmf. Lundquist 1993 s. 83, Petersson 1987 s. 28f, Bergström och Boréus 2000 s. 58, Weber 1991 s. 96f).

Om en idealtyp respektive en empirisk hypotes ställs mot verkligheten och en bristande överensstämmelse konstateras så betyder det att hypotesen måste falsifieras emedan detta inte sker med idealtypen. Detta eftersom den aldrig

haft för avsikt att avbilda verkligheten. Om ”verkligheten inte stämmer överens med idealtypen så är det så att säga verklighetens problem” (Peterson 1987 s. 30). En frågeställning som utgår ifrån en idealtyp besvaras genom att man framställer hur långt ett fenomen befinner sig eller väntas befinna sig från något idealtypiskt (jmf. Peterson 1987 s. 31ff).

Idealtypen konstrueras genom att man studerar den befintliga kunskap som finns om ett samhällsligt fenomen. Idealtypen utkristalliseras sedan genom en tankemässig stegring där man renodlar vissa bestämda element av det som studeras (Peterson 1987 s. 28). Vilka element hos en fråga eller begrepps-bildning som idealtypen skall understryka hänger till stor del på forskningsfrågan som forskaren utgår ifrån. Idealtypen får därför konstrueras utifrån dess förmåga att strukturera samt öka förståelsen för den specifika frågan som studeras (Badersten 2002 s. 31f, Esaiasson et al. 2003 s. 155).

ii För det första skall enhetens område och omfång vara klart fastställda. Det måste alltså stå utom allt tvivel vilka som ingår i en viss enhet.

För det andra måste medlemmarna i en enhet eftersträva självstyre eller autonomi över enheten. Att påtvinga självstyre är lika tvingande som att förneka det menar Dahl som även noterar att varje handling kommer att vara förenad med tvång om inte alla tycker likadant.

För det tredje måste enheten vilja styras demokratiskt. Ett krav på självstyrelse är således mindre berättigat om den nya enheten inte kommer respektera den demokratiska processen.

För det fjärde bör enhetens omfång vara avgränsat så att framtida beslut inte kommer att inskränka på primära politiska rättigheter. Om det kan antas att självstyret kommer att orsaka skada på individer inom eller utanför enheten är det svårare att rättfärdiga.

Enligt Dahls femte kriterium måste självstyre inom en enhet ge ökat inflytande över frågor som enhetens medlemmar innan självstyret inte hade någon kontroll över. Grundtanken är att enheten skall stärka medlemmarnas kontroll över sina egna liv.

Det sjätte kriteriet understryker vikten av att enhetens avgränsning resulterar i ett större samförstånd än vad som skulle bli fallet med andra avgränsningar. Dahl menar att i samma takt som samförståndet ökar mellan medlemmarna i en enhet så får en större andel av medlemmarna sina preferenser tillgodosedda.

Det sjunde och sista kriteriet slår fast att vid en samlad bedömning av alla relevanta kriterier så måste fördelarna överväga nackdelarna. Dahl tar fasta på att utöver de föregående sex kriterierna så kan det även finnas många fler anledningar till varför en enhet skall bildas. Anledningar såsom fördelar inom administration, ekonomi eller kommunikation. Sådana anledningar måste lägga ihop med de sex tidigare kriterierna för att få en rättvisande bild av vad för effekter en enhets omfattning och område får (Dahl 1989 s. 207ff och Nielsen 2003 s. 12f).

ⁱⁱⁱ Ifrån IT-kommissionens hearing om äldre i samhället framgår att över 80 procent av befolkningen i Sverige har tillgång till Internet samtidigt som endast 45 procent av befolkningen i gruppen 55-79 år har internettillgång. Vidare har bara 14 procent i gruppen 71 – 79 år tillgång till Internet. Kommissionen noterar även att det går en digital klyfta mellan låg- och högutbildade och mellan låg- och höginkomsttagare (SOU 2002:15 s. 101). Denna studie understryker således att inte alla i befolkningen har tillgång till Internet vilket jag var medveten om när jag bestämde mig för att genomföra en webbaserad enkätundersökning.

^{iv} SCB rapporterade att i början av 2000-talet att 2 procent⁵⁴ av befolkningen i Sverige (20-84 år) var partipolitiskt aktiva, samtidigt som 6-7 procent i denna befolkning var medlem i ett politiskt parti (SCB 2003 s. 541). Bland dem som besvarat enkäten kan jag utläsa att 34,9 procent är engagerad i ett politiskt parti samtidigt som 24,8 procent engagerat sig politiskt under det senaste året. Detta tyder således på att det finns anledning att anta att det finns en snedvridning bland dem som svarat mot politiskt engagerade och aktiva. Det finns dock inget som tyder på en snedvridning mot något enskilt parti.

---

⁵⁴ Värdet är ett genomsnittsvärde och ger ingen uppfattning om hur många politiskt aktiva det finns i de studerade kommunerna, en värdet ger en uppfattning om i vilken nivå de lokala värdena bör ligga.

9 Referenser

- Aftonbladet, 22 mars 1973. "Lynchstämning mot kommunalman (s) i Dorotea" i *Aftonbladet*. Stockholm: Aftonbladet.
- Andersson, Heine – Kaspersen, Lars Bo, 2003. *Klassisk och Modern Samhällsteori*. Lund: Studentlitteratur.
- Andersson, Lorentz, 15 maj 2006. Intervju. Se vidare bilaga 1.
- Ansvarskommitten, 2006. *Vårt Uppdrag*. Tillgänglig från <http://www.sou.gov.se/ansvar/index.htm>, 30 september 2006.
- Badersten, Björn, 2002. *Medborgardyg: Den europeiska staden och det offentliga rummets etos*. Stockholm: Natur och Kultur.
- Bergström, Göran – Boréus, Kristina, 2000. *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina, 2000. *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Bevir, Mark – Rhodes, R.A.W, 2002. "Interpretive Thory", s. 131-152 i Marsh, David – Stoker, Gerry. *Theory and methods in political science*. Second Edition. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Binder, Leonard, 1971. "The Crises of Political Development" i Binder, Leonard, M.fl. *Crises and Sequences in political development*. Princeton: Princeton University Press.
- Bryman, Alan – Bell, Emma, 2005. *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB.
- Bryman, Alan, 1997. *Kvantitet och Kvalitet i samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.
- Bryman, Alan, 2001. *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.
- Dahl, Robert A. – Tufte, Edward R., 1973. *Size and Democracy*. Stanford: Stanford University Press.
- Dahl, Robert, A., 1973. *Size and Democracy*. Stanford: Stanford University Press.
- Dahl, Robert, A., 1989. *Democracy and its critics*. Yale: Yale University Press.
- Dahl, Robert, A., 2000. *On Democracy*. Yale: Yale University Press.
- Dahlberg, Bert-Rune, 27 april 2006. Intervju. Se vidare bilaga 1.
- Dahlström, Karin, 2006. E-postkorrespondens den 2 oktober 2006.
- Dahmström, Karin, 2005. *Från datainsamling till rapport : att göra en statistisk undersökning*. Lund: Studentlitteratur AB.
- DN, 1 december 1974. "Vi kallar in vårt hemvärn" i *Dagens Nyheter*. Stockholm: DN.
- Edblom, Kjell-Erik, 29 september 2006. Intervju. Se vidare bilaga 1.

- Esaiasson, Peter – Gilljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena, 2005. *Metodpraktikan – Konsten att studera samhälle individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.
- Expressen, 20 mars 1973. ”Ni måste förstå oss av Sally Sundström” i *Expressen*. Stockholm: Expressen.
- Fälldin, Thorbjörn, 1998. ”Förord” i Högander, Bo – Wiklund Claes, 1998. *Spelet om delningen – och vad som hände sedan i Gnesta, Nyköping och Trosa*. Nyköping: Södermanlands Nyheter.
- Gidlund, Janerik, 1983. *Kommunal självstyrelse i förvandling. Sammanfattning av forskningsresultat om kommunindelningsreformen*. Stockholm: Liber AB.
- Gidlund, Janerik, 1983. *Sammanfattning av forskningsresultat om kommunindelningsreformen*. Vällingby: Civildepartementet och Liber Förlag.
- Gidlund, Janerik, 1994. ”Demos och makten I den politiska demokratin”. s. 187-214 i Sannerstedt, Anders – Jerneck, Magnus (red.): *Den moderna demokratins problem*. Lund: Studentlitteratur.
- Gustavsson, Gunnel, 1969. *Blockreformens påverkan på förtroendemannakårens storlek och sammansättning*. Umeå: Umeå Universitet.
- Holmgren, Holger, 1981. *Utvärderingar av kommundelningar. Erfarenheter av Motala och Åsele kommuners delning*. Stockholm: Kommundepartementet.
- Högander, Bo – Wiklund Claes, 1998. *Spelet om delningen – och vad som hände sedan i Gnesta, Nyköping och Trosa*. Nyköping: Södermanlands Nyheter.
- Ivarsson, Tore, 1992. *Kommunernas släkträd. Sveriges kommuner 1863-1992*. Älvsjö: Kommuentus Förlag.
- Jonsson, Åke, 25 april 2006. Intervju. Se vidare bilaga 1.
- Landman, Todd, 2003. *Issues and Methods in Comparative Politics*. Andra upplagan. New York: Routledge.
- Larsson, Jonas – Öst, Fredrik, 2007. *Svensk telemarknad 2006*. Stockholm: Post och Telestyrelsen. Tillgänglig via www.pts.se den 11 augusti 2007.
- Larsson, Martin, 25 april 2006. Intervju. Se vidare bilaga 1.
- Lipman, V. D., 1949. *Local Government Areas 1834-1945*. Oxford: Basil Blackwell.
- Lundquist, Lennart, 1998. *Demokratins väktare*. Lund: Studentlitteratur.
- Lundquist, Lennart, 2000. *Det vetenskapliga studiet av politik*. Lund: Studentlitteratur.
- Länsstyrelsen Västerbotten, 2006. *Befolkningen och den kommunala ekonomin - en förstudie av sammanläggning av Dorotea, Vilhelmina och Åsele kommuner*. Umeå: Länsstyrelsen Västerbotten. Tillgänglig från <http://www.ac.lst.se/files/mmiPfw5m.pdf> den 13 augusti 2007.
- Marsh, David – Stoker, David, 2002. *Theory and methods in political science*. Second Edition. Hampshire: Palgrave Millan.

- Müller, Arne, 2006. "Stort stöd för kommunsammanslagning" i SVT, 24 januari 2006. Umeå: SVT. Tillgängligt via <http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=33919&a=524744> den 11 augusti 2007.
- Müller, Arne, 2006. "Svar till Martina Lindqvist från Dorotea" i *Forum SVT.se*, 26 januari 2006. Umeå: SVT. Tillgängligt via <http://forum.svt.se/jive/svt/thread.jspa?threadID=5324&tstart=0> den 11 augusti 2007.
- NE, 2007. "Västerbottens län" i *Nationalencyklopedin*. Malmö: NE Nationalencyklopedin AB. Tillgängligt via <http://www.ne.se> den 12 augusti 2007.
- Neumann, Iver B., 1999. "Diskursanalys av politikk: Forutsetninger og metodproblemer" s. 163-181 i *Statsvetenskaplig Tidskrift* årg. 102. Lund: Fahlbeckska stiftelsen.
- Nielsen, Peder, 2003. *Kommunindelning och demokrati: Om sammanläggning och delning av kommuner i sverige*. Uppsala: Statsvetenskapliga föreningen i Uppsala.
- Nilsson, Åke, 2 maj. Intervju. Se vidare bilaga 1.
- Peterson, Olof, 1987. *Metaforernas Makt*. Stockholm: Carlson Bokförlag.
- Read, Melvyn – Marsh, David, 2002. "Combining quantitative and qualitative methods", s. 231-248 i Marsh, David – Stoker, Gerry. *Theory and methods in political science*. Second Edition. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Rindeljäll, Teresia, 1998. "Demokratidefinitionens dilemma – smal eller bred?". s. 27–51 i Hydén, Göran (ed.) *Demokratisering i tredje världen*. Lund: Studentlitteratur.
- RKA, Rådet för främjandet av kommunala analyser, 2006. *Storleken som kommunalekonomiskt problem*. Tillgänglig från <http://www.rka.nu/>, 30 september 2006.
- Rosen, Tommy, 2005. *Staten stödjer sammanläggning*. Sveriges Kommuner och Landsting. Tillgänglig från <http://www.skl.se>, 30 september 2006.
- SCB, 2003. *Äldres levnadsförhållanden - Arbete, ekonomi, hälsa och sociala nätverk 1980-2003*. Stockholm: SCB. Tillgänglig via www.scb.se den 11 augusti 2007.
- SOU 1993:90. *Lokal demokrati i utveckling*. Slutbetänkande av Lokaldemokratikommittén.
- SOU 1996:169. *Förnyelse av kommuner och landsting*. Slutbetänkande av Kommunaldemokratiska förnyelsekommittén.
- SOU 2002:15. *IT-kommissionens rapport 2/2002. SOU 2002:15 inklusive skrivelse till regeringen*. Stockholm: Regeringskansliet. Tillgänglig via <http://www.itkommissionen.se> den 11 augusti 2007.
- Sundström, Björn – Tingvall, Lennart, 2006. *Färre kommuner?*. Stockholm: Finansdepartementet.
- Thurén, Torsten, 2005. *Källkritik*. Stockholm: Liber AB.
- Weber, Max, 1991. "Vetenskap och Politik". s. 1 – 163 i *Tre Klassiska Texter*. Göteborg: Bokförlaget Korpen.

- VF, 20 mars 1973. ”Fredrika hade inget val” i *Västerbottens Folkblad*. Umeå: VF.
- Winnerstig, Mike, 2000. ”Allians eller maktbalans? USA och den europeiska säkerhetsproblematiken, 1990-1997”, s. 196-246 i Aggestam, Lisbeth – Engelbrekt, Kjell – Wagnsson, Charlotte – Winnerstig, Mike *Europeisk säkerhetspolitik*. Lund: Studentlitteratur.
- VK, 15 april 1976. ”Kommunministern gav besked. Dorotea får bli egen kommun.” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 16 juni 2006. ”Ha en öppen och klar dialog” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK. Tillgänglig via <http://www.vk.se/Article.jsp?article=66215> den 11 augusti 2007.
- VK, 16 november 1977. ”Utredningen ger klart besked: Åsele-Dorotea bör delas 1980” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 17 juni 1976. ”Skall Åsele och Dorotea skiljas åt? Så här svarar sju doroteabor: ” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 19 februari 2007. ” Ingen storkommun i södra Lappland” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK. Tillgänglig via <http://www.vk.se/Article.jsp?article=104073> den 11 augusti 2007.
- VK, 2 november 1973. ”Borgerlig Dorotea attack i fortsatt blockstrid” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 21 november 2006. ” Fördelarna överväger en kommun-sammanslagning” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK. Tillgänglig via <http://www.vk.se/Article.jsp?article=89468> den 11 augusti 2007.
- VK, 22 juni 1978. ”Snedfördelning av Åselepengar” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 24 oktober 1973. ” Förslag: Dorotea får det sociala” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 27 mars 1973. ”Doroteabornas rädsla riktig” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 28 december 1973. ”Ingen firar Åsele-blocket” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 3 april 1973. ”Ny enkät om sammanslagningen. 98 procent mot Åsele” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 30 april 1976. ” Nu gräver dorotea upp stridsyxan igen.” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 7 december 2005. ”Sammanslagning av kommuner ska utredas” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK. Tillgänglig via <http://www.vk.se/Article.jsp?article=37501> den 11 augusti 2007.
- VK, 7 juli 1976. ” Dorotea efter beskedet: Vi kommer att fira självständighetsdagen” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.
- VK, 8 september 1977. ”Det tog sex år at skiljas” i *Västerbottenskuriren*. Umeå: VK.

Bilaga 1 – Intervjuer

Djupintervjuer – Medverkande 74-80

Åke Jonsson (m)

Intervjuad den 25 april 2006.

1974-1976	Ordinarie ledamot i Kommunfullmäktige i Åsele.
1974-1976	Suppleant i Kommunstyrelsen i Åsele.
1977-1979	Ordinarie ledamot i Kommunfullmäktige i Åsele.
1977-1979	Suppleant i Kommunstyrelsen i Åsele.
1980-1982	Vice Ordförande i Kommunfullmäktige i Åsele.
1980-1982	Suppleant i Kommunstyrelsen i Åsele.

Martin Larsson

Intervjuad den 25 april 2006.

1971-1974	Kommunalkamrer i Dorotea.
1974-1997	Ekonomichef i Åsele.

Kjell-Erik Edblom (s)

Intervjuad den 29 september 2006.

1974-1980	Kommunstyrelsens ordförande i Åsele .
-----------	---------------------------------------

Djupintervjuer – Kommunala Företrädare

Bert-Rune Dahlberg (s)

Intervjuad den 27 april 2006.

2002-2006	Kommunstyrelsens ordförande i Åsele.
-----------	--------------------------------------

K Sune Almroth (s)

Intervjuad den 26 april 2006.

2002-2006	Ordförande i Kommunfullmäktige i Åsele.
-----------	---

Anders Westman (åp)

Intervjuad den 28 april 2006.

2002-2006	Oppositionsledare i Åsele.
2002-2006	Vice ordförande i Kommunfullmäktige i Åsele.
2002-2006	Ledamot i Kommunstyrelsen i Åsele.

Mats Erik Westerlund (Dkl)

Intervjuad den 27 april 2006.

2002-2006 Kommunstyrelsens ordförande i Dorotea.
2002-2006 Ledamot i Kommunfullmäktige i Dorotea.

Katarina Strömberg (s)

Intervjuad den 27 april 2006.

2002-2006 Ledamot i Kommunfullmäktige i Dorotea.
2002-2006 Ledamot i Kommunstyrelsen i Dorotea.

Jan Löwgren (s)

Intervjuad den 27 april 2006.

2002-2006 1:e Vice Ordförande i Kommunfullmäktige i Dorotea.

Åke Nilsson (s)

Intervjuad den 2 maj 2006.

2002-2006 Kommunstyrelsens Ordförande i Vilhelmina.
2002-2006 Ledamot i Kommunfullmäktige i Vilhelmina.

Gunnar Hörnlund (c)

Intervjuad den 2 maj 2006.

2002-2006 Oppositionsledare (Oppositionsråd) i Vilhelmina.
2002-2006 Ledamot i Kommunfullmäktige i Vilhelmina.
2002-2006 Ledamot i Kommunstyrelsen i Vilhelmina.

Djupintervju – Statlig Företrädare

Lorentz Andersson

Intervjuad den 15 maj 2006.

2006 Landshövding i Västerbottens län, Utsedd t.o.m.
2007-08-31.

Bilaga 2 – Intervjufrågor

Följande frågor har legat till grund för de genomförda djupintervjuerna.

- Berätta om din bakgrund och politiska karriär.
- Hur upplevde du kommunsammanslagningen 1974 – 1980?
- Vilka positiva/negativa aspekter kan du komma ihåg gällande kommunsammanslagningen 1974 – 1980?
- Vad tycker du om det aktuella förslaget att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea?
- Vad tror du att en eventuell sammanslagning skulle få för effekter på den lokala demokratin?
- Vad tror du att en eventuell sammanslagning skulle få för ekonomiska effekter?
- Upplever du att det finns ett tryck ovanifrån att slå ihop kommunerna?
- Varför tror du att kommunsammanslagningsfrågan kommit på tal?
- Vad tror du kommer att hända i frågan om kommunsammanslagning mellan Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun?
- Berätta om det samarbete som redan idag finns mellan Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun?
- Beskriv vad demokrati är för dig?
- Beskriv de fördelar/hot som du idag ser mot/för din kommun.

Bilaga 3 – Reklam

E-post reklam

Hej,

Detta är reklam för min enkät om en eventuell kommunsammanslagning av Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun. Har du redan svarat så tackar jag så mycket för det!

Tag chansen att tycka till om kommunsammanslagning! Jag behöver din åsikt! Uppmuntra gärna även dina vänner att svara på enkäten.

Enkäten hittar du på: <http://www.sebastian.bay.se>

Jag skriver mitt examensarbete (c-uppsats i Statsvetenskap) om kommunsammanslagningar - och min fallstudie fokuserar på Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun.

Målet med uppsatsen är att avgöra vad för effekter en eventuell sammanslagning av dessa kommuner skulle ha på den kommunala demokratin. Resultatet av min enkät kommer att offentliggöras på www.sebastian.bay.se samt presenteras för kommunfullmäktige i de berörda kommunerna. Detta är således också en chans för dig att få dina synpunkter framförda!

Jag hoppas att denna undersökning skall hjälpa till att belysa många demokratiska aspekter av en eventuell framtida kommunsammanslagning.

Hitintills har det varit lite över 400 personer som svarat på enkäten, vilket är väldigt roligt. Jag hoppas på ungefär 600 svarande totalt över 3 veckor. Det skulle tillåta att säkerställa resultatet statistiskt och därigenom ge en god bild av befolkningens uppfattning i frågan. Slutdatum för enkäten är söndagen den 14:e maj.

Hitintills har svaren som angetts varit väldigt intressanta och givande – och jag uppskattar verkligen att alla ni som redan svarat tagit er tid och gett utförliga svar. Jag tror att detta kommer att bli ett kraftfullt inlägg i debatten.

Undersökningen som jag bedriver har tre delmoment. Ett kvantitativt – där enkäten utgör grundmaterialet. En kvalitativ historiestudie där jag intervjuat de som var med under den förra sammanslagningen mellan Åsele, Dorotea och Fredrika 74-80 samt studerat material från denna tid. Samt ytterligare en kvalitativ studie i form av djupintervjuer med kommunala företrädare verksamma idag.

Min uppsats tar sin utgångspunkt i teorier om demokrati och storlek.

Detta hoppas jag skall kunna utgöra en solid grund för att kunna komma med ett så vetenskapligt svar som möjligt gällande vad för effekt en kommun-sammanslagning skulle få på den kommunala demokratin.

Tack för att du tar dig tid för att svara på min enkät!

Med vänliga hälsningar,

Sebastian

www.sebastian.bay.se

PS. Jag vill påpeka att detta är det enda reklammail du kommer att få. Jag hoppas att du inte uppfattat mailet som störande. DS.

Sebastian Bay

Dag Hammarskjöldsväg 4 D:307

S-224 64 LUND

SWEDEN

sebastian@bay.se

+46 (0)70 5666297 - Cell

+46 (0)46 2701262 - Home

Tidnings och Internetreklam

Tyck till om kommunsammanslagning!

Jag skriver mitt examensarbete vid Lunds Universitet om kommunsammanslagningar. Min fallstudie rör Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun.

Jag vill veta vad du tycker om en eventuell sammanslagning av kommunerna – det skulle vara till stor hjälp för undersökningen.

Du hittar min enkät på www.sebastian.bay.se

Tack för din hjälp. / Sebastian Bay

LUNDS
UNIVERSITET

Bilaga 4 – Populationsjämförelse

Populationsjämförelsen tittar enbart på ålder och kön eftersom andra i enkätundersökningen medtagna variabler svårigen kan jämföras med några av SCB framtagna data eftersom enkätresultaten bygger på subjektiva bedömningar av individerna själva. Att jämföra dessa bedömningar med data framtagna av exempelvis SCB skulle därför inte bidra till någon ökad förståelse av hur de båda populationerna jämför sig.

A = Populationen i kommunen den 31 december 2005 (SCB 2006).

B = Populationen i enkätundersökningen.

	Åsele		Dorotea		Vilhelmina		Alla tre kommuner	
	A	B	A	B	A	B	A	B
Populationsstorlek	3322 pers	208 pers	3082 pers	142 pers	7327 pers	283 pers	13731 pers	633 pers
Antal Röstberättigade	2818 pers	188 pers	2562 pers	123 pers	5977 pers	257 pers	11357 pers	568 pers
Andel Kvinnor	49,5 %	50,5 %	48,8 %	52,1 %	48,9 %	47,7 %	48,9 %	48,3 %
Andel Män	50,5 %	49,5 %	51,2 %	47,9 %	51,1 %	52,3 %	51,1 %	51,7 %
Andel 15-17 år	4,1 %	8,2 %	4,6 %	11,3 %	4,7 %	8,8 %	4,5 %	9 %
Andel 18-24 år	5,9 %	19,2 %	7,3 %	31 %	8,3 %	31,4 %	7,5 %	27,5 %
Andel 25-44 år	17,5 %	30,7 %	17,7 %	26 %	19,9 %	27,6 %	18,8 %	28,9 %
Andel 45-64 år	29 %	38 %	28 %	25,3 %	27,9 %	28,2 %	28,2 %	30,8 %
Andel 65-79 år	18,3 %	2,5 %	18,6 %	3,5 %	16 %	2,1 %	17,1 %	2,5 %
Andel 80+ år	9,5 %	0 %	10,2 %	0 %	6,6 %	0 %	8,1 %	0 %

Källa: SCB 2006

Bilaga 5 – Kategorier för indelning av demos

Ett ”JA” skall tolkas som att författaren *anser att* det specifika kriteriet är centralt eller fundamentalt för god lokal demokrati.

Ett ”-” skall tolkas som att författaren *inte* fört fram kriteriet som centralt eller fundamentalt för god lokal demokrati.

	Nielsen	Dahl	Gidlund	Lipman	Smith	Binder
Effektivitet	-	JA	JA	-	JA	-
Legitimitet	JA	-	-	-	-	JA
Deltagande	JA	JA	JA	-	-	JA
Identitet	JA	-	JA	-	-	JA
Gemenskap	JA	-	-	-	JA	-
Kommunikation	-	JA	-	-	-	-
Kontroll	-	JA	-	-	-	-
Storlek	-	JA	-	-	-	-
Kapacitet	-	JA	-	-	-	-
Fördelning	-	-	-	-	-	JA
Penetrering	-	-	-	-	-	JA
Medborgarfostran	-	-	-	JA	-	-
Kapacitet för tillhandahållande av offentlig service	-	-	-	JA	-	-
Administrativ Kontroll	-	-	-	-	JA	-
Tekniska Behov	-	-	-	-	JA	-
Socialt Särskiljande	-	-	-	-	JA	-

Bilaga 6 – Enkäten

Denna bilaga innehåller hela enkäten såsom den presenterades på Internet mellan den 20 april och 14 maj 2006.

Enkäten skapades med kommersiell programvara tillgänglig från Surveymonkey.com. Insamling och distribution har också skett med verktyg från Surveymonkey.com.

1. Välkommen - Introduktion

Tack för att du tagit dig tid att hitta hit till min undersökning! Jag skriver mitt examensarbete (c-uppsats i statsvetenskap) om kommunsammanslagningar - och min fallstudie fokuserar på Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun.

Målet med uppsatsen är att avgöra vad för effekter om n[gra en eventuell sammanslagning skulle ha på den lokala demokratin. Resultatet av denna Webb-Enkät kommer att offentliggöras den sista maj på www.sebastian.bay.se samt presenteras för kommunfullmäktige i de berörda kommunerna. Detta är således också en chans för dig att få dina egna synpunkter framförda!

Jag hoppas att denna undersökning skall hjälpa till att belysa många aspekter av en eventuell framtida kommunsammanslagning.

Dina svar är strikt konfidentiella - och det är inte möjligt att koppla svar till person då ingen sådan data sparas av systemet. Svaren används endast för statistiska beräkningar i vetenskapligt syfte.

Återigen ett stort tack för att du tar dig tid att medverka i denna enkät.

Om du har några frågor angående undersökningen är du välkommen att kontakta mig på:

Sebastian Bay
Dag Hammarskjöldsväg 4 C:110
S-224 64 LUND
SVERIGE
sebastian@bay.se
+46 (0)70 5666297 - Mobiltelefon
+46 (0)46 2701262 - Hemtelefon

2. Enkät - Om dig.

VIKTIGT! LÄS DETTA INNAN DU BÖRJAR BESVARA FRÅGORNA!

- Denna enkät består mest av kryssfrågor. Om inget av alternativen stämmer perfekt - välj då det alternativ som ligger närmast tillhands.
- Om du stöter på frågor som du inte kan besvara. t.ex. för att du inte känner till eller har något åsikt om det jag frågar om. Skriv då en kommentar i anslutning till frågan om det finns plats eller i slutet av undersökningen, t.ex. VET EJ, istället för att kryssa för något av svarsalternativen. Det är dock väldigt bra om du inte hoppar över någon fråga utan att kommentera det alls!
- Om du upplever en fråga som felaktig, dum eller konstig så ber jag om ursäkt på förhand. Om så är fallet ber jag dig kommentera detta i enkäten.
- Denna enkät består utav fem sidor (detta är nummer två) - när du är färdig kommer du att föras vidare till Lunds Universitets hemsida - du är alltså inte färdig förrän du kommit dit.
- För att komma vidare från en sida till nästa trycker du på knappen "nästa" längst ner till höger på varje sida. Tryck på knappen "färdig" på sista sidan för att avsluta undersökningen.
- Tack för att du tar dig tid att fylla i hela enkäten!

1. Är du Man eller Kvinna?

- Man
 Kvinna

2. I vilken av följande kommuner bor du?

- Åsele
 Dorotea
 Vilhelmina
 Annan Kommun i Västerbotten
 Annan kommun i Sverige

3. Var i kommunen bor du?

- I centralorten
 Utanför centralorten

4. Om du bor utanför centralorten.

Hur långt har du till centralorten? (I hela Km)

Kilometer

5. Har du tidigare bott i någon annan kommun än din egen?

- Ja - Åsele
- Ja - Vilhelmina
- Ja - Dorotea
- Ja - Annan kommun i Västerbotten
- Ja - annan kommun i Sverige
- Nej

6. Hur gammal är du? (antal hela år)

Hela år

7. Vad är ditt civilstånd?

- Gift
- Sambo
- Särbo
- Ogift
- Änka/Änkling
- Frånskild

8. Vilken är din högsta avslutade utbildning?

- Grundskola
- Gymnasium
- Folkhögskola
- Högskola - 3 år (Kandidatexamen)
- Högskola - 4 år (Magisterexamen)

9. Hur många års skolgång har du haft totalt?

Antal år

10. Vad arbetar du med? (Vilken slags anställning har du?)

- Student - Grundskola
- Student - Gymnasiet
- Student - Högskola/Universitet
- Yrkesarbetande - Kommunalt anställd
- Yrkesarbetande - Statligt anställd
- Yrkesarbetande - Landstingsanställd
- Yrkesarbetande - Privat anställd
- Yrkesarbetande - Egen företagare
- Pensionär
- Arbetsökande
- Övrigt

11. I vilken kommun arbetar/studerar du?

- Hemkommunen
- Annan kommun (Åsele, Dorotea, Vilhelmina)
- Annan Kommun (I Västerbotten)
- Annan Kommun (I Sverige)
- Övrigt

12. Hur stor är din årliga inkomst? Ange ungefärlig siffra i hela tusental. T.ex. 150000 om du tjänade ett hundra femtio tusen kronor förra året.

Hela tusental. t.ex.
150000

13. Om det vore riksdagsval idag – vilket parti skulle du då rösta på?

- Moderata Samlingspartiet
- Folkpartiet
- Centerpartiet
- Kristdemokraterna
- Socialdemokraterna
- Vänsterpartiet
- Miljöpartiet
- Feministiskt Initiativ
- Junilistan
- Sveriges Pensionärers Intresseparti
- Övrigt

14. Om det vore kommunalval idag – vilket parti skulle du då rösta på?

- Moderata Samlingspartiet
- Folkpartiet
- Centerpartiet
- Kristdemokraterna
- Socialdemokraterna
- Vänsterpartiet
- Miljöpartiet
- Feministiskt Initiativ
- Junilistan
- Åselepartiet
- Dorotea Kommunlista
- Övrigt

15. Här kan du notera ifall det fanns någon fråga på denna sida som du inte kunde svara på för att du inte känner till eller har någon åsikt om det jag frågade om.

3. Enkät - Om Sammanslagning

Dessa frågor berör en eventuell sammanslagning av Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun.

16. Hur skulle du ställa dig till ett förslag om att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun?

- Mycket negativ
- Ganska negativ
- Varken positiv eller negativ
- Ganska positiv
- Mycket positiv

17. Motivera gärna ditt svar ovan.

18. Om det idag vore en folkomröstning gällande ett förslag att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun – hur skulle du då rösta?

- Ja
- Nej
- Blankt/Inte Alls

19. Motivera gärna ditt svar ovan tack.

20. Skulle du rösta annorlunda i frågan att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun om en sådan sammanslagning skulle leda till att din kommun INTE blev huvudort (dvs. Kommunens säte)?

- Ja
- Nej
- Kanske
- Övrigt

21. Vilken effekt tror du att en sammanslagning av Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun skulle ha på dessa kommuners ekonomi?

- Mycket negativ
- Ganska Negativ
- Varken negativ eller positiv

- Ganska positiv
 Mycket positiv

22. Motivera gärna ditt svar ovan.

23. Vilken effekt tror du att en sammanslagning av Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun skulle ha på demokratin i dessa kommuner?

- Mycket negativ
 Ganska Negativ
 Varken negativ eller positiv
 Ganska positiv
 Mycket positiv

24. Motivera gärna ditt svar ovan.

25. Vad tror du skulle vara största vinsten med att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun?

26. Vad tror du skulle vara största förlusten med att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun?

27. Denna ruta är öppen. Här kan du föra fram övriga kommentarer och åsikter som du inte tycker att det funnits utrymme för tidigare.

28. Här kan du notera ifall det fanns någon fråga på denna sida som du inte kunde svara på för att du inte känner till eller har någon åsikt om det jag frågade om.

4. Enkät - Lokal demokrati

Dessa frågor berör lokala förhållanden.

Jag tackar dig för att du fullföljer enkäten. Det ger mig ett bredare statistiskt underlag att dra slutsatser ifrån - så att jag även skall kunna säga något om varför en viss tendens uppkommer utöver att bara kunna konstatera hur vissa tendenser ser ut.

29. Allmänt sett, hur trivs du med att bo i:

	Mycket dåligt	Ganska dåligt	Varken bra eller dåligt	Ganska bra	Mycket bra
Ditt bostadsområde	☐	☐	☐	☐	☐
Din kommundel	☐	☐	☐	☐	☐
Din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Ditt län	☐	☐	☐	☐	☐

30. Hur ställer du dig till att bo i följande områden:

	Mycket negativ	Ganska Negativ	Varken positiv eller negativ	Ganska positiv	Mycket positiv
Ett annat område i din kommundel	☐	☐	☐	☐	☐
En annan kommundel i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
En annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina)	☐	☐	☐	☐	☐
En annan kommun i ditt län	☐	☐	☐	☐	☐
Ett annat län i Sverige	☐	☐	☐	☐	☐

31. Hur ofta umgås du med personer bosatta i:

	Sällan eller aldrig	En eller ett par gånger om året	En eller ett par gånger i månaden	En eller ett par gånger i veckan	I stort sett varje dag
Din kommundel	☐	☐	☐	☐	☐
Övriga kommunen	☐	☐	☐	☐	☐
Annan kommun bland Åsele, Dorotea och Vilhelmina	☐	☐	☐	☐	☐

32. Hur ofta besöker du Åsele, Vilhelmina och Dorotea. Räkna inte med kommunen du bor i idag.

- Sällan eller aldrig
 En eller ett par gånger om året
 En eller ett par gånger i månaden
 En eller ett par gånger i veckan
 I stort sett varje dag

33. Om en person från en annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina) ansåg att kommuninnevärdarna i din kommun var odugliga - hur starkt skulle du

då försvara kommuninnevånarna i din kommun?

- Inte alls
- Inte särskilt starkt
- Ganska Starkt
- Mycket starkt

34. Om en person från en annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina) ansåg att politikerna i din kommun var odugliga - hur starkt skulle du då försvara politikerna i din kommun?

- Inte alls
- Inte särskilt starkt
- Ganska starkt
- Mycket starkt

35. Hur har, enligt din mening, nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under det senaste året?

	Försämrats kraftigt	Försämrats något	Inte förändrats	Förbättrats något	Förbättrats kraftigt
Din privatekonomi	☐	☐	☐	☐	☐
Samhällsekonomin i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Samhällsekonomin i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Samhällsekonomin i ditt län	☐	☐	☐	☐	☐
Samhällsekonomin i Sverige	☐	☐	☐	☐	☐

36. Hur tror du att nedanstående ekonomiska förhållanden kommer att förändras under de närmaste fem åren?

	Försämrats kraftigt	Försämrats något	Inte förändras	Förbättras något	Förbättras kraftigt
Din privatekonomi	☐	☐	☐	☐	☐
Samhällsekonomin i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Samhällsekonomin i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Samhällsekonomin i ditt län	☐	☐	☐	☐	☐
Samhällsekonomin i Sverige	☐	☐	☐	☐	☐

37. Hur tycker du att politikerna i din kommun är när det gäller att locka jobb och företag till följande platser:

	Mycket dåliga	Ganska dåliga	Varken bra eller dåliga	Ganska Bra	Mycket Bra
Din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Till din kommun i övrigt	☐	☐	☐	☐	☐

38. Nedan anges några olika kommunala och statliga uppgifter. Ange för var och en av dessa hur du upplever att de fungerar i din kommun idag:

	Mycket dåligt	Ganska dåligt	Varken bra eller dåligt	Ganska bra	Mycket bra
Bostadsbyggande	☐	☐	☐	☐	☐
Sysselsättning (jobb)	☐	☐	☐	☐	☐
Kollektivtrafik	☐	☐	☐	☐	☐
Vägbyggen och vägunderhåll	☐	☐	☐	☐	☐
Vatten och avlopp	☐	☐	☐	☐	☐

Bör Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun slås samman?

Miljövård	☐	☐	☐	☐	☐
Skolor	☐	☐	☐	☐	☐
Barnomsorg	☐	☐	☐	☐	☐
Äldreomsorg	☐	☐	☐	☐	☐
Handikappomsorg	☐	☐	☐	☐	☐
Socialhjälp	☐	☐	☐	☐	☐
Stöd åt idrott och friluftsliv	☐	☐	☐	☐	☐
Bibliotek	☐	☐	☐	☐	☐
Kulturverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Sjukvård	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsmarknadsstöd	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastruktur (Vägar o.dyl.)	☐	☐	☐	☐	☐

39. Hur fungerar enligt Din mening Din kommun på följande områden:

	Mycket dåligt	Ganska dåligt	Varken bra eller dåligt	Ganska bra	Mycket bra
Samspel mellan väljare och valda.	☐	☐	☐	☐	☐
Skötseln av ekonomin och förmåga att få saker och ting utförda.	☐	☐	☐	☐	☐
Rättssäkerhet	☐	☐	☐	☐	☐
Korruptionsfrihet	☐	☐	☐	☐	☐

40. Nedan följer ett antal frågor om politikerna i din kommun. Markera det svar som ligger närmast din uppfattning

	Nej, absolut inte	Nej, i stort sett inte	Ja, till viss del	Ja, absolut
Anser du att politikerna i din kommun bryr sig om personer som dig?	☐	☐	☐	☐
Anser du att politikerna i din kommun är ärliga?	☐	☐	☐	☐
Anser du att politikerna i din kommun är kunniga?	☐	☐	☐	☐
Anser du att folk i allmänhet är för snabba att kritisera kommunen politiker när saker och ting går fel?	☐	☐	☐	☐

41. Nedan följer ett antal frågor om det politiska systemet i din kommun. Markera det svar som ligger närmast din uppfattning.

	Nej, absolut inte	Nej, i stort sett inte	Ja, till viss del	Ja, absolut
Anser du att politikerna kan påverka kommunens framtid?	☐	☐	☐	☐
Anser du att besluten i kommunalpolitiken blir olika med olika partier vid makten?	☐	☐	☐	☐
Anser du att kommunpolitikerna har större inflytande över kommunens verksamhet än tjänstemännen?	☐	☐	☐	☐

42. Hur viktigt är det för dig att:

	Helt oviktigt	Ganska oviktigt	Ganska viktigt	Mycket viktigt
Din kommun håller skatter och avgifter på lägsta möjliga nivå.	☐	☐	☐	☐
Att din kommun är lyhörd för vad en majoritet av innevånarna tycker.	☐	☐	☐	☐
Din kommun erbjuder ett bra service utbud.	☐	☐	☐	☐
Att det kommunala självbestämmandet fungerar.	☐	☐	☐	☐

43. Hur ofta besöker du fysiskt (i person) Kommunen (t.ex. tillstånd och

administration) för att få dina ärenden tillgodosedda?

- Sällan eller aldrig
- En eller ett par gånger om året
- En eller ett par gånger i månaden
- En eller ett par gånger i veckan
- I stort sett varje dag
- Övrigt

44. Skulle du kunna tänka dig att resa till en annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina) för att kunna besöka Kommunen (t.ex. tillstånd och administration) för att få dina ärenden tillgodosedda??

- Ja
- Nej
- Kanske
- Vet Ej
- Övrigt

45. Hur viktigt är det för dig att i person kunna besöka Kommunens olika samhällstjänster (Bygg, Administration, Tillstånd osv.) på din egen ort?

- Helt oviktigt
- Ganska oviktigt
- Ganska viktigt
- Mycket viktigt

46. Hur viktigt är det kommunala självbestämmandet för dig?

- Helt oviktigt
- Ganska oviktigt
- Ganska viktigt
- Mycket viktigt

47. Här kan du notera ifall det fanns någon fråga på denna sida som du inte kunde svara på för att du inte känner till eller har någon åsikt om det jag frågade om.

5. Enkät - om Demokrati

Dessa frågor berör din demokratisyn.

Du är nu snart färdig med enkäten - bara några få frågor kvar!

Än en gång tackar jag dig för att du fullföljer enkäten. Även dessa frågor ger mig ett bredare statistiskt underlag att dra slutsatser ifrån - så att jag även skall kunna säga något om varför en viss tendens uppkommer.

48. Hur pass intresserad är du i allmänhet av politiska beslut som rör:

	Inte alls intresserad	Inte särskilt intresserad	Ganska intresserad	Mycket intresserad
Din kommundel	☐	☐	☐	☐
Din kommun som helhet	☐	☐	☐	☐
Ditt Län	☐	☐	☐	☐
Sverige som helhet	☐	☐	☐	☐

49. Hur stor betydelse anser Du att beslut på följande nivåer i allmänhet har för den enskilde medborgaren:

	Mycket liten	Ganska Lite	Varken stor eller liten	Ganska Stor	Mycket Stor
Beslut på kommunal nivå	☐	☐	☐	☐	☐
Beslut på Landstingsnivå	☐	☐	☐	☐	☐
Beslut på statlig nivå	☐	☐	☐	☐	☐

50. Hur stort förtroende har du för politiker på följande nivåer:

	Mycket litet	Ganska litet	Varken litet eller stort	Ganska stort	Mycket Stort
Kommunal nivå	☐	☐	☐	☐	☐
Landstingsnivå	☐	☐	☐	☐	☐
Statlig nivå	☐	☐	☐	☐	☐

51. Har du under det senaste året haft kontakt med någon tjänsteman eller politiker i syfte att påverka något förhållande?

	Ja	Nej
Politiker	☐	☐
Tjänsteman	☐	☐

52. Om Ja - i föregående fråga. Har du fått dina önskemål tillgodosedda?

- Ja
 Nej
 Ännu Oklart
 Vet Inte

53. Har du under det senaste året engagerat dig politiskt för att påverka något förhållande?

- Ja
 Nej

54. Kan du tänka dig att gemensamt med andra innevånare i din kommun försöka påverka något förhållande i kommunen?

Nej, absolut inte
  Nej, troligen inte
  Ja, troligen
  Ja, absolut

55. Är du engagerad i något av följande?

- Politiskt parti
  - Facklig organisation
  - Intresseorganisation
  - Annan politisk organisation
-

56. Hur stor samhörighet känner Du i allmänhet med följande grupper människor?

	Mycket liten	Ganska liten	Varken stor eller liten	Ganska stor	Mycket stor
Invånarna i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Övriga invånare i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Övriga invånare i Sverige	☐	☐	☐	☐	☐
De som tillhör samma yrkesgrupp som du	☐	☐	☐	☐	☐
De som tillhör samma åldersgrupp som du	☐	☐	☐	☐	☐
De som tillhör samma kön som du	☐	☐	☐	☐	☐

57. Hur starkt känner du för den bygd (natur, kultur, bebyggelse, miljö osv.) där du bor - om man med din bygd menar:

	Mycket svag	Ganska svag	varken starkt eller svagt	Ganska starkt	Mycket starkt
Din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Din kommun i övrigt	☐	☐	☐	☐	☐
Sverige i övrigt	☐	☐	☐	☐	☐

58. I vilken utsträckning anser du dig ha gemensamma intressen med följande grupper av människor:

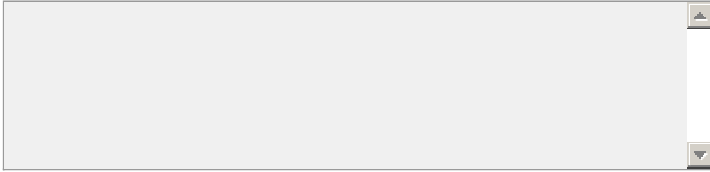
	Mycket liten	Ganska liten	Varken stor eller liten	Ganska stor	Väldigt stor
Invånarna i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Övriga invånare i din kommun	☐	☐	☐	☐	☐
Övriga invånare i Sverige	☐	☐	☐	☐	☐
De som tillhör samma yrkesgrupp som du	☐	☐	☐	☐	☐
De som tillhör samma åldersgrupp som du	☐	☐	☐	☐	☐
De som tillhör samma kön som du	☐	☐	☐	☐	☐

59. Anser du i allmänhet att man kan lita på människor som bor i:

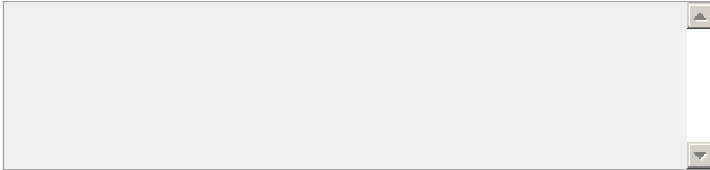
	Nej, Absolut inte	Nej, i stort sett inte	Ja, till viss del	Ja, Absolut
Din kommun	☐	☐	☐	☐
Din kommun i övrigt	☐	☐	☐	☐
Annan kommun (Åsele, Vilhelmina eller Dorotea)	☐	☐	☐	☐
Annan del av Sverige	☐	☐	☐	☐

60. Här kan du notera ifall det fanns någon fråga på denna sida som du inte kunde svara på för att du inte känner till eller har någon åsikt om det jag frågade om.

61. Denna ruta är öppen. Här kan du föra fram övriga kommentarer och åsikter som du inte tycker att det funnits utrymme för tidigare.

6. Tack för din tid!

Jag uppskattar din hjälp!

Min färdiga uppsats samt undersökningens resultat kommer att publiceras på: www.sebastian.bay.se

Som tack för att du tagit dig tid att svara på denna undersökning så lovar jag dig att jag skall föra det statistiska materialet vidare till kommunledningen i din kommun för att ge dig som innevånare en starkare röst!

Återigen - ett stort tack!

Med Vänliga Hälsningar, Sebastian Bay

Bilaga 7 – Enkät svar

Här presenteras det material som blev resultatet av min enkätundersökning mellan den 20 april och 14 maj 2006, filtrerat så att endast resultatet från boende i Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun framträder.

Materialet finns även tillgängligt på <http://www.sebastian.bay.se>. Där finns materialet även filtrerat efter svarande från de tre kommunerna individuellt samt det fullständiga ofiltrerade materialet. Rådata finns tillgängligt från författaren och kan erhållas efter förfrågan.

Bör Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun slå samman?

1. Är du Man eller Kvinna?			
		Response Percent	Response Count
Man		48.3%	306
Kvinna		51.7%	327
<i>answered question</i>			633
<i>skipped question</i>			0

2. I vilken av följande kommuner bor du?			
		Response Percent	Response Count
Åsele		32.9%	208
Dorotea		22.4%	142
Vilhelmina		44.7%	283
Annan Kommun i Västerbotten		0.0%	0
Annan kommun i Sverige		0.0%	0
<i>answered question</i>			633
<i>skipped question</i>			0

3. Var i kommunen bor du?			
		Response Percent	Response Count
I centralorten		65.6%	415
Utanför centralorten		34.4%	218
<i>answered question</i>			633
<i>skipped question</i>			0

4. Om du bor utanför centralorten. Hur långt har du till centralorten? (I hela Km)				
		Response Average	Response Total	Response Count
	Kilometer	22.85	5759	252
<i>answered question</i>				252
<i>skipped question</i>				381

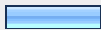

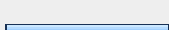

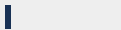

5. Har du tidigare bott i någon annan kommun än din egen?			Response Percent	Response Count
Ja – Åsele			2.7%	17
Ja – Vilhelmina			4.1%	26
Ja – Dorotea			3.8%	24
Ja – Annan kommun i Västerbotten			16.9%	107
Ja – annan kommun i Sverige			32.1%	203
Nej			40.4%	256
answered question				633
skipped question				0

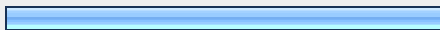

6. Hur gammal är du? (antal hela år)				
		Response Average	Response Total	Response Count
	Hela år	35.61	22330	627
answered question				627
skipped question				6

7. Vad är ditt civilstånd?			Response Percent	Response Count
Gift			27.8%	174
Sambo			30.9%	194
Särbo			7.8%	49
Ogift			29.4%	184
Änka/Änkling			1.0%	6
Frånskild			3.2%	20
answered question				627
skipped question				6

8. Vilken är din högsta avslutade utbildning?			Response Percent	Response Count
Grundskola			21.6%	135
Gymnasium			57.2%	357
Folkhögskola			3.9%	24
Högskola – 3 år (Kandidatexamen)			12.5%	78
Högskola – 4 år (Magisterexamen)			4.8%	30
answered question				624
skipped question				9

9. Hur många års skolgång har du haft totalt?				
		Response Average	Response Total	Response Count
	Antal år	12.35	7609	616
<i>answered question</i>				616
<i>skipped question</i>				17

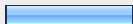
10. Vad arbetar du med? (Vilken slags anställning har du?)				
		Response Percent	Response Count	
Student – Grundskola		2.5%	16	
Student – Gymnasiet		15.7%	99	
Student – Högskola/Universitet		6.0%	38	
Yrkesarbetande – Kommunalt anställd		26.2%	165	
Yrkesarbetande – Statligt anställd		2.9%	18	
Yrkesarbetande – Landstingsanställd		1.0%	6	
Yrkesarbetande – Privat anställd		18.1%	114	
Yrkesarbetande – Egen företagare		8.1%	51	
Pensionär		2.9%	18	
Arbetssökande		8.9%	56	
	Övrigt	7.8%	49	
<i>answered question</i>				630
<i>skipped question</i>				3

11. I vilken kommun arbetar/studerar du?				
		Response Percent	Response Count	
Hemkommunen		70.2%	438	
Annan kommun (Åsele, Dorotea, Vilhelmina)		9.9%	62	
Annan Kommun (I Västerbotten)		7.4%	46	
Annan Kommun (I Sverige)		6.4%	40	
	Övrigt	6.1%	38	
<i>answered question</i>				624
<i>skipped question</i>				9

12. Hur stor är din årliga inkomst? Ange ungefärlig siffra i hela tusental. T.ex. 150000 om du tjänade ett hundra femtio tusen kronor förra året.

		Response Average	Response Total	Response Count
	Hela tusental. t.ex. 150000	180,233.84	100210016	556
			<i>answered question</i>	556
			<i>skipped question</i>	77

13. Om det vore riksdagsval idag – vilket parti skulle du då rösta på?

		Response Percent	Response Count	
Moderata Samlingspartiet		9.3%	57	
Folkpartiet		6.2%	38	
Centerpartiet		10.3%	63	
Kristdemokraterna		4.1%	25	
Socialdemokraterna		32.4%	198	
Vänsterpartiet		10.0%	61	
Miljöpartiet		3.9%	24	
Feministiskt Initiativ		0.8%	5	
Junilistan		2.8%	17	
Sveriges Pensionärs Intresseparti		0.2%	1	
	Övrigt 	20.1%	123	
			<i>answered question</i>	612
			<i>skipped question</i>	21

14. Om det vore kommunalval idag – vilket parti skulle du då rösta på?

		Response Percent	Response Count
Moderata Samlingspartiet		3.8%	23
Folkpartiet		7.2%	44
Centerpartiet		11.3%	69
Kristdemokraterna		5.4%	33
Socialdemokraterna		27.7%	169
Vänsterpartiet		8.4%	51
Miljöpartiet		2.1%	13
Feministiskt Initiativ		0.3%	2
Junilistan		0.7%	4
Åselepartiet		9.0%	55
Dorotea Kommunlista		5.7%	35
Övrigt		18.4%	112
<i>answered question</i>			610
<i>skipped question</i>			23

15. Här kan du notera ifall det fanns någon fråga på denna sida som du inte kunde svara på för att du inte känner till eller har någon åsikt om det jag frågade om.

	Response Count
	67
<i>answered question</i>	67
<i>skipped question</i>	566

16. Hur skulle du ställa dig till ett förslag om att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun?

		Response Percent	Response Count
Mycket negativ		26.3%	135
Ganska negativ		18.5%	95
Varken positiv eller negativ		22.4%	115
Ganska positiv		21.4%	110
Mycket positiv		11.5%	59
<i>answered question</i>			514
<i>skipped question</i>			119

17. Motivera gärna ditt svar ovan.

	Response Count
	292
<i>answered question</i>	292
<i>skipped question</i>	341

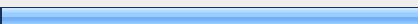
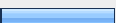

18. Om det idag vore en folkomröstning gällande ett förslag att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun – hur skulle du då rösta?

		Response Percent	Response Count
Ja		35.2%	180
Nej		51.8%	265
Blankt/Inte Alls		13.1%	67
answered question			512
skipped question			121

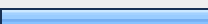

19. Motivera gärna ditt svar ovan tack.

	Response Count
	284
answered question	284
skipped question	349

20. Skulle du rösta annorlunda i frågan att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun om en sådan sammanslagning skulle leda till att din kommun INTE blev huvudort (dvs. Kommunens säte)?

		Response Percent	Response Count
Ja		11.8%	60
Nej		67.8%	346
Kanske		18.0%	92
 Övrigt		2.4%	12
answered question			510
skipped question			123

21. Vilken effekt tror du att en sammanslagning av Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun skulle ha på dessa kommuners ekonomi?

		Response Percent	Response Count
Mycket negativ		9.9%	50
Ganska Negativ		18.0%	91
Varken negativ eller positiv		33.1%	168
Ganska positiv		30.2%	153
Mycket positiv		8.9%	45
answered question			507
skipped question			126

22. Motivera gärna ditt svar ovan.		
		Response Count
		204
		<i>answered question</i>
		204
		<i>skipped question</i>
		429

23. Vilken effekt tror du att en sammanslagning av Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun skulle ha på demokratin i dessa kommuner?			
		Response Percent	Response Count
Mycket negativ		14.0%	70
Ganska Negativ		24.2%	121
Varken negativ eller positiv		47.9%	240
Ganska positiv		10.8%	54
Mycket positiv		3.2%	16
		<i>answered question</i>	501
		<i>skipped question</i>	132

24. Motivera gärna ditt svar ovan.		
		Response Count
		161
		<i>answered question</i>
		161
		<i>skipped question</i>
		472

25. Vad tror du skulle vara största vinsten med att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun?		
		Response Count
		344
		<i>answered question</i>
		344
		<i>skipped question</i>
		289

26. Vad tror du skulle vara största förlusten med att slå ihop Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommun?		
		Response Count
		342
		<i>answered question</i>
		342
		<i>skipped question</i>
		291

27. Denna ruta är öppen. Här kan du föra fram övriga kommentarer och åsikter som du inte tycker att det funnits utrymme för tidigare.

		Response Count
		45
<i>answered question</i>		45
<i>skipped question</i>		588

28. Här kan du notera ifall det fanns någon fråga på denna sida som du inte kunde svara på för att du inte känner till eller har någon åsikt om det jag frågade om.

		Response Count
		23
<i>answered question</i>		23
<i>skipped question</i>		610

29. Allmänt sett, hur trivs du med att bo i:

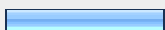
	Mycket dåligt	Ganska dåligt	Varken bra eller dåligt	Ganska bra	Mycket bra	Rating Average	Response Count
Ditt bostadsområde	1.1% (5)	1.9% (9)	4.1% (19)	24.4% (114)	68.6% (321)	4.57	468
Din kommundel	0.9% (4)	0.9% (4)	5.4% (25)	30.7% (142)	62.1% (287)	4.52	462
Din kommun	2.3% (11)	3.2% (15)	9.6% (45)	31.1% (146)	53.8% (253)	4.31	470
Ditt län	0.6% (3)	1.9% (9)	13.1% (61)	31.2% (145)	53.1% (247)	4.34	465
<i>answered question</i>							473
<i>skipped question</i>							160

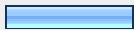
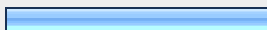
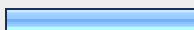

30. Hur ställer du dig till att bo i följande områden:

	Mycket negativ	Ganska Negativ	Varken positiv eller negativ	Ganska positiv	Mycket positiv	Rating Average	Response Count
Ett annat område i din kommundel	10.5% (49)	15.4% (72)	29.9% (140)	34.6% (162)	9.6% (45)	3.18	468
En annan kommundel i din kommun	13.9% (65)	20.7% (97)	32.6% (153)	28.1% (132)	4.7% (22)	2.89	469
En annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina)	29.1% (137)	32.6% (153)	24.9% (117)	10.0% (47)	3.4% (16)	2.26	470
En annan kommun i ditt län	19.7% (92)	26.9% (126)	28.8% (135)	19.2% (90)	5.3% (25)	2.64	468
Ett annat län i Sverige	20.6% (97)	21.1% (99)	27.2% (128)	21.5% (101)	9.6% (45)	2.78	470
<i>answered question</i>							472
<i>skipped question</i>							161

31. Hur ofta umgås du med personer bosatta i:							
	Sällan eller aldrig	En eller ett par gånger om året	En eller ett par gånger i månaden	En eller ett par gånger i veckan	I stort sett varje dag	Rating Average	Response Count
Din kommundel	1.7% (8)	3.0% (14)	11.1% (52)	25.7% (120)	58.5% (273)	4.36	467
Övriga kommunen	4.1% (19)	8.2% (38)	25.8% (120)	32.8% (153)	29.2% (136)	3.75	466
Annan kommun bland Åsele, Dorotea och Vilhelmina	16.3% (76)	23.2% (108)	35.4% (165)	15.5% (72)	9.7% (45)	2.79	466
<i>answered question</i>							469
<i>skipped question</i>							164

32. Hur ofta besöker du Åsele, Vilhelmina och Dorotea. Räkna inte med kommunen du bor i idag.			
		Response Percent	Response Count
Sällan eller aldrig		6.4%	30
En eller ett par gånger om året		47.0%	222
En eller ett par gånger i månaden		35.4%	167
En eller ett par gånger i veckan		5.7%	27
I stort sett varje dag		5.5%	26
<i>answered question</i>			472
<i>skipped question</i>			161

33. Om en person från en annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina) ansåg att kommuninnevånarna i din kommun var odugliga - hur starkt skulle du då försvara kommuninnevånarna i din kommun?			
		Response Percent	Response Count
Inte alls		5.1%	24
Inte särskilt starkt		21.8%	102
Ganska Starkt		47.8%	224
Mycket starkt		25.4%	119
<i>answered question</i>			469
<i>skipped question</i>			164

34. Om en person från en annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina) ansåg att politikerna i din kommun var odugliga - hur starkt skulle du då försvara politikerna i din kommun?			
		Response Percent	Response Count
Inte alls		20.4%	96
Inte särskilt starkt		42.0%	198
Ganska starkt		30.8%	145
Mycket starkt		6.8%	32
<i>answered question</i>			471
<i>skipped question</i>			162

35. Hur har, enligt din mening, nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under det senaste året?							
	Försämrats kraftigt	Försämrats något	Inte förändrats	Förbättrats något	Förbättrats kraftigt	Rating Average	Response Count
Din privatekonomi	9.4% (44)	16.0% (75)	29.9% (140)	35.4% (166)	9.4% (44)	3.19	469
Samhällsekonomin i din kommun	3.8% (17)	25.5% (113)	47.2% (209)	21.7% (96)	1.8% (8)	2.92	443
Samhällsekonomin i din kommun	7.3% (33)	29.0% (130)	37.2% (167)	24.5% (110)	2.0% (9)	2.85	449
Samhällsekonomin i ditt län	3.3% (15)	25.9% (116)	49.1% (220)	21.0% (94)	0.7% (3)	2.90	448
Samhällsekonomin i Sverige	5.8% (26)	23.9% (107)	31.7% (142)	35.7% (160)	2.9% (13)	3.06	448
	<i>answered question</i>						469
	<i>skipped question</i>						164

36. Hur tror du att nedanstående ekonomiska förhållanden kommer att förändras under de närmaste fem åren?							
	Försämras kraftigt	Försämras något	Inte förändras	Förbättras något	Förbättras kraftigt	Rating Average	Response Count
Din privatekonomi	3.4% (16)	15.3% (71)	21.3% (99)	47.3% (220)	12.7% (59)	3.51	465
Samhällsekonomin i din kommun	4.6% (20)	25.1% (110)	41.1% (180)	27.9% (122)	1.4% (6)	2.96	438
Samhällsekonomin i din kommun	6.3% (28)	29.5% (132)	34.0% (152)	28.0% (125)	2.2% (10)	2.90	447
Samhällsekonomin i ditt län	3.4% (15)	24.0% (107)	44.2% (197)	27.1% (121)	1.3% (6)	2.99	446
Samhällsekonomin i Sverige	4.7% (21)	24.0% (107)	32.7% (146)	34.8% (155)	3.8% (17)	3.09	446
	<i>answered question</i>						465
	<i>skipped question</i>						168

37. Hur tycker du att politikerna i din kommun är när det gäller att locka jobb och företag till följande platser:							
	Mycket dåliga	Ganska dåliga	Varken bra eller dåliga	Ganska Bra	Mycket Bra	Rating Average	Response Count
Din kommun	31.9% (146)	28.6% (131)	28.6% (131)	9.2% (42)	1.7% (8)	2.20	458
Till din kommun i övrigt	28.8% (132)	30.9% (142)	26.6% (122)	11.5% (53)	2.2% (10)	2.27	459
	<i>answered question</i>						463
	<i>skipped question</i>						170

38. Nedan anges några olika kommunala och statliga uppgifter. Ange för var och en av dessa hur du upplever att de fungerar i din kommun idag:

	Mycket dåligt	Ganska dåligt	Varken bra eller dåligt	Ganska bra	Mycket bra	Rating Average	Response Count
Bostadsbyggande	36.1% (167)	19.3% (89)	37.7% (174)	6.1% (28)	0.9% (4)	2.16	462
Sysselsättning (jobb)	39.5% (184)	37.3% (174)	16.3% (76)	6.7% (31)	0.2% (1)	1.91	466
Kollektivtrafik	41.0% (190)	22.2% (103)	25.5% (118)	10.2% (47)	1.1% (5)	2.08	463
Vägbyggen och vägunderhåll	46.0% (214)	29.7% (138)	15.7% (73)	8.2% (38)	0.4% (2)	1.87	465
Vatten och avlopp	5.4% (25)	11.6% (54)	44.9% (209)	32.7% (152)	5.4% (25)	3.21	465
Miljövård	4.3% (20)	13.0% (60)	46.6% (215)	33.4% (154)	2.6% (12)	3.17	461
Skolor	5.0% (23)	14.3% (66)	30.7% (142)	38.9% (180)	11.2% (52)	3.37	463
Barnomsorg	2.8% (13)	7.6% (35)	32.4% (150)	44.5% (206)	12.7% (59)	3.57	463
Äldreomsorg	7.1% (33)	18.1% (84)	27.2% (126)	35.4% (164)	12.1% (56)	3.27	463
Handikappomsorg	5.6% (26)	14.7% (68)	35.9% (166)	32.3% (149)	11.5% (53)	3.29	462
Socialhjälp	6.6% (30)	14.7% (67)	48.9% (223)	24.1% (110)	5.7% (26)	3.08	456
Stöd åt idrott och friluftsliv	4.3% (20)	15.6% (72)	33.4% (154)	38.4% (177)	8.2% (38)	3.31	461
Bibliotek	1.7% (8)	3.0% (14)	21.9% (101)	43.5% (201)	29.9% (138)	3.97	462
Kulturverksamhet	3.3% (15)	9.5% (44)	37.1% (171)	37.3% (172)	12.8% (59)	3.47	461
Sjukvård	16.2% (75)	24.4% (113)	29.6% (137)	22.0% (102)	7.8% (36)	2.81	463
Arbetsmarknadsstöd	16.1% (74)	21.3% (98)	47.0% (216)	14.1% (65)	1.5% (7)	2.64	460
Infrastruktur (Vägar o.dyl.)	26.1% (120)	29.8% (137)	33.5% (154)	9.6% (44)	1.1% (5)	2.30	460
	answered question						466
	skipped question						167

39. Hur fungerar enligt Din mening Din kommun på följande områden:							
	Mycket dåligt	Ganska dåligt	Varken bra eller dåligt	Ganska bra	Mycket bra	Rating Average	Response Count
Samspel mellan väljare och valda.	13.4% (61)	27.9% (127)	46.3% (211)	11.8% (54)	0.7% (3)	2.59	456
Skötseln av ekonomin och förmåga att få saker och ting utförda.	13.5% (61)	32.1% (145)	36.5% (165)	16.6% (75)	1.3% (6)	2.60	452
Rättssäkerhet	8.2% (37)	15.8% (71)	51.7% (232)	21.6% (97)	2.7% (12)	2.95	449
Korruptionsfrihet	7.8% (35)	15.4% (69)	51.8% (232)	15.8% (71)	9.2% (41)	3.03	448
	answered question						457
	skipped question						176

40. Nedan följer ett antal frågor om politikerna i din kommun. Markera det svar som ligger närmast din uppfattning						
	Nej, absolut inte	Nej, i stort sett inte	Ja, till viss del	Ja, absolut	Rating Average	Response Count
Anser du att politikerna i din kommun bryr sig om personer som dig?	16.6% (75)	35.8% (162)	40.0% (181)	7.5% (34)	2.38	452
Anser du att politikerna i din kommun är ärliga?	9.1% (41)	23.7% (107)	58.2% (263)	9.1% (41)	2.67	452
Anser du att politikerna i din kommun är kunniga?	12.0% (54)	30.4% (137)	52.7% (237)	4.9% (22)	2.50	450
Anser du att folk i allmänhet är för snabba att kritisera kommunen politiker när saker och ting går fel?	8.5% (38)	25.8% (116)	43.7% (196)	22.0% (99)	2.79	449
	answered question					452
	skipped question					181

41. Nedan följer ett antal frågor om det politiska systemet i din kommun. Markera det svar som ligger närmast din uppfattning.						
	Nej, absolut inte	Nej, i stort sett inte	Ja, till viss del	Ja, absolut	Rating Average	Response Count
Anser du att politikerna kan påverka kommunens framtid?	1.8% (8)	7.1% (32)	44.9% (203)	46.2% (209)	3.36	452
Anser du att besluten i kommunalpolitiken blir olika med olika partier vid makten?	1.5% (7)	15.9% (72)	50.7% (229)	31.9% (144)	3.13	452
Anser du att kommunpolitikerna har större inflytande över kommunens verksamhet än tjänstemännen?	5.8% (26)	27.8% (124)	50.7% (226)	15.7% (70)	2.76	446
	answered question					452
	skipped question					181

42. Hur viktigt är det för dig att:						
	Helt oviktigt	Ganska oviktigt	Ganska viktigt	Mycket viktigt	Rating Average	Response Count
Din kommun håller skatter och avgifter på lägsta möjliga nivå.	3.1% (14)	21.6% (99)	51.5% (236)	23.8% (109)	2.96	458
Att din kommun är lyhörd för vad en majoritet av innevånarna tycker.	0.7% (3)	1.3% (6)	29.3% (134)	68.7% (314)	3.66	457
Din kommun erbjuder ett bra service utbud.	0.4% (2)	2.0% (9)	29.8% (136)	67.8% (309)	3.65	456
Att det kommunala självbestämmandet fungerar.	0.9% (4)	5.5% (25)	41.7% (189)	51.9% (235)	3.45	453
	<i>answered question</i>					458
	<i>skipped question</i>					175

43. Hur ofta besöker du fysiskt (i person) Kommunen (t.ex. tillstånd och administration) för att få dina ärenden tillgodosedda?			
		Response Percent	Response Count
Sällan eller aldrig		36.1%	165
En eller ett par gånger om året		45.3%	207
En eller ett par gånger i månaden		12.9%	59
En eller ett par gånger i veckan		2.2%	10
I stort sett varje dag		1.5%	7
Övrigt		2.0%	9
	<i>answered question</i>		457
	<i>skipped question</i>		176

44. Skulle du kunna tänka dig att resa till en annan kommun (Åsele, Dorotea eller Vilhelmina) för att kunna besöka Kommunen (t.ex. tillstånd och administration) för att få dina ärenden tillgodosedda??			
		Response Percent	Response Count
Ja		21.6%	99
Nej		41.5%	190
Kanske		22.5%	103
Vet Ej		11.6%	53
Övrigt		2.8%	13
	<i>answered question</i>		458
	<i>skipped question</i>		175

45. Hur viktigt är det för dig att i person kunna besöka Kommunens olika samhällstjänster (Bygg, Administration, Tillstånd osv.) på din egen ort?

		Response Percent	Response Count
Helt oviktigt		6.6%	30
Ganska oviktigt		24.5%	112
Ganska viktigt		44.5%	204
Mycket viktigt		24.5%	112
		answered question	458
		skipped question	175

46. Hur viktigt är det kommunala självbestämmandet för dig?

		Response Percent	Response Count
Helt oviktigt		4.9%	22
Ganska oviktigt		15.1%	68
Ganska viktigt		49.9%	225
Mycket viktigt		30.2%	136
		answered question	451
		skipped question	182

47. Här kan du notera ifall det fanns någon fråga på denna sida som du inte kunde svara på för att du inte känner till eller har någon åsikt om det jag frågade om.

	Response Count
	44
	answered question
	44
	skipped question
	589

48. Hur pass intresserad är du i allmänhet av politiska beslut som rör:

	Inte alls intresserad	Inte särskilt intresserad	Ganska intresserad	Mycket intresserad	Rating Average	Response Count
Din kommundel	5.4% (26)	17.4% (84)	43.0% (208)	34.3% (166)	3.06	484
Din kommun som helhet	4.7% (23)	16.4% (80)	45.8% (223)	33.1% (161)	3.07	487
Ditt Län	5.3% (26)	33.3% (162)	45.3% (220)	16.0% (78)	2.72	486
Sverige som helhet	6.2% (30)	26.7% (129)	46.2% (223)	20.9% (101)	2.82	483
					answered question	492
					skipped question	141

49. Hur stor betydelse anser Du att beslut på följande nivåer i allmänhet har för den enskilde medborgaren:							
	Mycket liten	Ganska Lite	Varken stor eller liten	Ganska Stor	Mycket Stor	Rating Average	Response Count
Beslut på kommunal nivå	3.5% (17)	7.5% (36)	18.2% (88)	36.2% (175)	34.6% (167)	3.91	483
Beslut på Landstingsnivå	5.2% (25)	14.5% (70)	26.1% (126)	36.2% (175)	18.0% (87)	3.47	483
Beslut på statlig nivå	8.1% (39)	8.5% (41)	22.3% (107)	34.6% (166)	26.5% (127)	3.63	480
	<i>answered question</i>						485
	<i>skipped question</i>						148

50. Hur stort förtroende har du för politiker på följande nivåer:							
	Mycket litet	Ganska litet	Varken litet eller stort	Ganska stort	Mycket Stort	Rating Average	Response Count
Kommunal nivå	15.5% (75)	24.1% (117)	32.4% (157)	22.9% (111)	5.2% (25)	2.78	485
Landstingsnivå	16.6% (80)	27.2% (131)	43.0% (207)	11.0% (53)	2.1% (10)	2.55	481
Statlig nivå	19.3% (93)	24.8% (120)	35.4% (171)	18.2% (88)	2.3% (11)	2.59	483
	<i>answered question</i>						485
	<i>skipped question</i>						148

51. Har du under det senaste året haft kontakt med någon tjänsteman eller politiker i syfte att påverka något förhållande?				
	Ja	Nej	Rating Average	Response Count
Politiker	41.6% (202)	58.4% (283)	1.58	485
Tjänsteman	46.3% (222)	53.8% (258)	1.54	480
	<i>answered question</i>			486
	<i>skipped question</i>			147

52. Om Ja - i föregående fråga. Har du fått dina önskemål tillgodosedda?			
		Response Percent	Response Count
Ja		23.9%	63
Nej		26.9%	71
Ännu Oklart		40.2%	106
Vet Inte		9.1%	24
	<i>answered question</i>		264
	<i>skipped question</i>		369

53. Har du under det senaste året engagerat dig politiskt för att påverka något förhållande?			Response Percent	Response Count
Ja			24.8%	120
Nej			75.2%	363
answered question				483
skipped question				150

54. Kan du tänka dig att gemensamt med andra innevånare i din kommun försöka påverka något förhållande i kommunen?			Response Percent	Response Count
Nej, absolut inte			0.8%	4
Nej, troligen inte			11.0%	53
Ja, troligen			50.6%	243
Ja, absolut			37.5%	180
answered question				480
skipped question				153

55. Är du engagerad i något av följande?			Response Percent	Response Count
- Politiskt parti			34.9%	87
- Facklig organisation			30.5%	76
- Intresseorganisation			48.2%	120
Annan politisk organisation			10.8%	27
answered question				249
skipped question				384

56. Hur stor samhörighet känner Du i allmänhet med följande grupper människor?							
	Mycket liten	Ganska liten	Varken stor eller liten	Ganska stor	Mycket stor	Rating Average	Response Count
Inväånarna i din kommun	2.7% (13)	3.3% (16)	20.8% (100)	47.1% (226)	26.0% (125)	3.90	480
Övriga invånare i din kommun	2.7% (13)	6.0% (29)	31.3% (150)	46.0% (221)	14.0% (67)	3.63	480
Övriga invånare i Sverige	5.5% (26)	17.4% (83)	54.1% (258)	20.8% (99)	2.3% (11)	2.97	477
De som tillhör samma yrkesgrupp som du	3.4% (16)	6.1% (29)	26.0% (124)	47.2% (225)	17.4% (83)	3.69	477
De som tillhör samma åldersgrupp som du	3.3% (16)	8.2% (39)	40.6% (194)	37.4% (179)	10.5% (50)	3.44	478
De som tillhör samma kön som du	3.6% (17)	8.2% (39)	54.2% (259)	25.9% (124)	8.2% (39)	3.27	478
answered question							481
skipped question							152

57. Hur starkt känner du för den bygd (natur, kultur, bebyggelse, miljö osv.) där du bor - om man med din bygd menar:							
	Mycket svag	Ganska svag	varken starkt eller svagt	Ganska starkt	Mycket starkt	Rating Average	Response Count
Din kommundel	1.7% (8)	3.1% (15)	10.5% (50)	36.5% (174)	48.2% (230)	4.26	477
Din kommun i övrigt	1.1% (5)	2.7% (13)	14.9% (71)	41.2% (196)	40.1% (191)	4.17	476
Sverige i övrigt	1.9% (9)	5.5% (26)	34.6% (164)	42.2% (200)	15.8% (75)	3.65	474
	answered question						478
	skipped question						155

58. I vilken utsträckning anser du dig ha gemensamma intressen med följande grupper av människor:							
	Mycket liten	Ganska liten	Varken stor eller liten	Ganska stor	Väldigt stor	Rating Average	Response Count
Invånarna i din kommundel	5.7% (27)	8.6% (41)	36.4% (173)	35.6% (169)	13.7% (65)	3.43	475
Övriga invånare i din kommun	4.0% (19)	9.5% (45)	44.2% (209)	33.4% (158)	8.9% (42)	3.34	473
Övriga invånare i Sverige	4.7% (22)	12.9% (61)	62.1% (293)	18.2% (86)	2.1% (10)	3.00	472
De som tillhör samma yrkesgrupp som du	3.6% (17)	8.5% (40)	36.0% (170)	37.3% (176)	14.6% (69)	3.51	472
De som tillhör samma åldersgrupp som du	3.2% (15)	9.1% (43)	49.6% (235)	31.2% (148)	7.0% (33)	3.30	474
De som tillhör samma kön som du	3.4% (16)	9.5% (45)	57.5% (272)	23.5% (111)	6.1% (29)	3.19	473
	answered question						477
	skipped question						156

59. Anser du i allmänhet att man kan lita på människor som bor i:						
	Nej, Absolut inte	Nej, i stort sett inte	Ja, till viss del	Ja, Absolut	Rating Average	Response Count
Din kommundel	1.9% (9)	5.9% (28)	52.6% (249)	39.5% (187)	3.30	473
Din kommun i övrigt	1.5% (7)	6.1% (29)	61.5% (291)	30.9% (146)	3.22	473
Annan kommun (Åsele, Vilhelmina eller Dorotea)	3.4% (16)	9.4% (44)	62.1% (292)	25.1% (118)	3.09	470
Annan del av Sverige	3.2% (15)	17.6% (83)	66.7% (315)	12.5% (59)	2.89	472
	answered question					475
	skipped question					158

60. Här kan du notera ifall det fanns någon fråga på denna sida som du inte kunde svara på för att du inte känner till eller har någon åsikt om det jag frågade om.

	Response Count
	26
<i>answered question</i>	26
<i>skipped question</i>	607

61. Denna ruta är öppen. Här kan du föra fram övriga kommentarer och åsikter som du inte tycker att det funnits utrymme för tidigare.

	Response Count
	45
<i>answered question</i>	45
<i>skipped question</i>	588

Bilaga 8 – kort historieöversikt

Historien om kommunsammanslagningar är lång och för många fylld med mycket känslor. 1846 gjordes den första officiella kommunindelningen av landet, resultatet blev ungefär 2400 landskommuner, 10 köpingar och 90 städer. 1946 tog Sveriges riksdag ett beslut om att antalet kommuner skulle minskas ned till 1000 stycken. Det beslutet verkställdes 1952. Under 1950-talet började många kommuner oroa sig över deras storlek och förmåga att klara kommunens åtaganden och förfrågningar om kommunsammanslagningar började komma regeringen till handa (Ivarsson 1992 s. 5). 1959 tillsattes en utredning för att undersöka frågan. Två år senare kom den med sitt förslag och 1962 antogs en kommunblocksreform som innebar en minskning av antalet kommuner till 273.

Indelningen utformades så att de svarade mot tätorternas spontana upptagningsområde, det område som människor reste ifrån för att ta sig till centralorten där de uträttade sina dagliga ärenden eller arbetade. Indelningen blev således styrd av de kommersiella tätorterna. Men det sattes också upp ett mål som utgick ifrån att ingen kommun skulle ha färre än 8000 invånare år 1975 eftersom det inte ansågs att mindre kommuner kunde erbjuda tillräckligt god service. Detta betydde i praktiken att man i vissa fall frångick utgångspunkten att de nya kommunerna skulle bestå av en kommersiell tätort med omnejd. Det fanns en frivillighetsklausul i 1962 års kommunblocksreform vilket innebar att vissa kommuner stretade emot sammanslagning. 1969 beslutade riksdagen om ett obligatorium – senast den 1 januari 1974 skulle reformen vara genomförd i alla kommuner (Gidlund 1983 s. 11ff).

Dorotea, Åsele och Fredrika slogs ihop den 1 januari 1974 efter starka protester i framförallt Dorotea. På grund av kommunernas storlek frångick staten centralortsprincipen i detta fall. Detta ledde till att två lika stora tätorter (Åsele och Dorotea) slogs ihop med det mindre Fredrika. Innevånarna i Dorotea hade svårt att acceptera sammanslagningen vilket ledde till matstrejker och något som stundtals påminde om upploppsstämningar.

Efter hårda folkliga påtryckningar beslutade den borliga regeringen 1979 att kommunerna åter skulle delas från och med den 1 januari 1980. Regeringen utgick ifrån att en delning var önskvärd eftersom ingen naturlig kommunal enhet vuxit fram, att det folkliga motståndet var så massivt, att servicen blev delad eftersom man delat förvaltningarna mellan Åsele och Dorotea samt de stora avstånden (VK 15 april 1978 s. 15).

2005 beslöt regeringen att de i 2006 års budget skulle inkludera 10 miljoner kronor för kommuner som vill utveckla samverkan eller utreda möjligheten till en kommunsammanslagning (Rosen 2005). Länsstyrelsen

valde tillsammans med Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun att söka tre miljoner kronor av regeringen till en förstudie om en eventuell sammanslagning av Vilhelmina, Dorotea och Åsele kommun. 1,6 miljoner har av regeringen beviljats till en sådan studie – och kommunerna har därför genomfört en utredning om möjligheten till en sammanslagning som skall vara färdig senast 2009 (VK 7 december 2005).

I november 2006 presenterades den första delen av utredningen som visade på att den negativa befolkningsutvecklingen i framtiden skulle tvinga kommunerna att banta sin verksamhet med 50 miljoner fram till 2011. Rapporten framför att ”[b]åde genom samverkan och sammanslagning kan resurser frigöras och omfördelas för att möta de framtida demografiska utmaningarna” (Länsstyrelsen Västerbotten 2006 s. 44). Lorentz Anderson menar i en intervju med Västerbottenskuriren (VK) att ”[v]ar för sig kan kommunerna få svårt att klara av den service som invånarna kräver. Med en mer rationell organisation kan det bli möjligt att omfördela resurser inom områden där behoven är som störst.” (VK 21 november 2006).

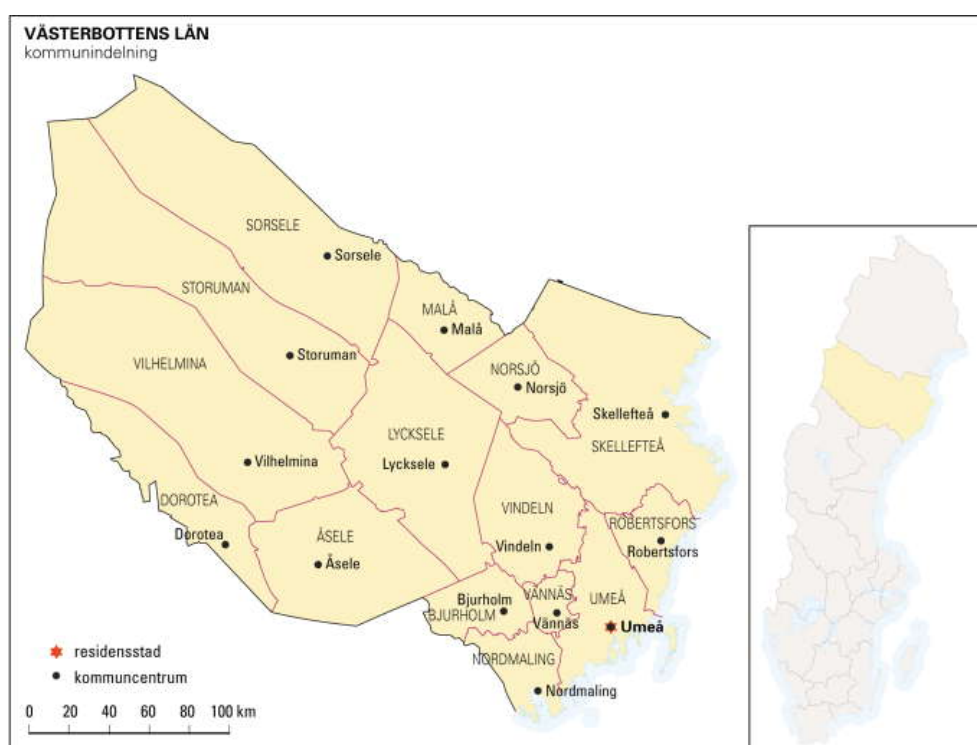
Utredningen från Länsstyrelsen i Västerbotten visar på en resultatförlust om 3,8 miljoner kronor 2008 med oförändrade statsbidrag, eller en resultatvinst om 2,1 miljoner kronor 2008 vid förändrade statsbidrag. Dessa resultat är framtagna utan att några som helst kvantitativa felmarginaler presenteras varför siffrorna skall tolkas som osäkra (Länsstyrelsen Västerbotten 2006 s. 33f). Företrädarna för de tre kommunerna gick i februari 2007 tillsammans ut och påpekade att den presenterade förstudien visade på allt för marginella fördelar. Gunnar Hörnberg (c), kommunalråd i Vilhelmina, framförde att ”vi är inte mogna för en sammanslagning. Det är bättre att lägga energin på andra former av samverkan över kommungränserna.” (VK 19 februari 2007).

Frågan om en kommunsammanslagning mellan Åsele, Dorotea och Vilhelmina tycks därför i augusti 2007 återigen vara inaktuell. Tillsvidare.

Bilaga 9 – Geografi

Åsele, Dorotea och Vilhelmina kommun är benägna i Västerbottens Län i norra Norrland. Västerbottens Län upptar 55 190 km², eller en åttondel av Sveriges yta, och bebos av 257 581 invånare (2007).

De tre kommunerna bebos av 13 731 invånare och upptar en areal av 18 514 km², eller ca: 1,5 ggr Skånes areal (NE 2007).

Källa: NE 2007.